

gemeente
Neder-Betuwe

KADERNOTA

2010-2013

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	5
A. Doel kadernota.....	5
B. Toelichting inhoud.....	5
2. Financiële positie Neder-Betuwe samengevat.....	6
A. Totaalsamenvatting Kadernota 2010-2013.....	6
B. Uitgangspunt programmabegroting 2009-2012.....	9
C. Begrotingswijzigingen na de programmabegroting 2009-2012.....	9
D. Structurele effecten jaarrekening 2008.....	9
E. Structurele effecten bestuursrapportage I 2009.....	9
F. Uitgangspunten programmabegroting 2010-2013.....	10
3. Ontwikkelingen en ombuigingen in de programma's.....	12
Programma 1: Bestuur en burger.....	14
Programma 2: Openbare orde en veiligheid.....	20
Programma 3: Openbare ruimte.....	22
Programma 4: Economie.....	25
Programma 5: Scholing en vorming.....	26
Programma 6: Welzijn en cultuur.....	28
Programma 7: Zorg, werk en inkomen.....	30
Programma 8: Bouwen en milieu.....	34
4. Ontwikkelingen in de algemene dekkingsmiddelen.....	36
A. Financieringsfunctie.....	36
B. Beleggingen en deelnemingen.....	36
C. Algemene uitkering gemeentefonds.....	36
D. Lokale heffingen.....	36
E. Overige actiepunten.....	36
5. Ontwikkelingen in de reserves.....	37
6. Ontwikkelingen in de paragrafen.....	38
Paragraaf 1: Lokale heffingen.....	38
Paragraaf 2: Risicomanagement en weerstandsvermogen.....	39
Paragraaf 3: Onderhoud kapitaalgoederen.....	41
Paragraaf 4: Financiering.....	43
Paragraaf 5: Verbonden partijen.....	43
Paragraaf 6: Grondbeleid.....	43
Paragraaf 7: Bedrijfsvoering.....	43
7. Extra bezuinigingsvoorstellen c.q. beleidsombuigingen.....	44
8. Conclusie en Besluitvorming.....	46
Besluitvorming.....	46

1. Inleiding.

A. Doel kadernota.

Met deze Kadernota 2010-2013 stellen wij u voor om het algemeen (financieel) kader voor 2010 en de daarop volgende jaren vast te stellen. De financiële effecten van de meicirculaire 2009 zijn in deze kadernota verwerkt.

B. Toelichting inhoud.

De kadernota volgt qua hoofdlijn dezelfde opzet als de programmabegroting, de programmarekening en de bestuursrapportages. Als verlengde daarvan is de opbouw als volgt:

- In hoofdstuk 2 wordt gestart met een totaalsamenvatting van de kadernota. Daarnaast worden diverse onderdelen van de financiële positie van de gemeente Neder-Betuwe nader uitgewerkt.
- In hoofdstuk 3 worden de ontwikkelingen en ombuigingen in de programma's uiteengezet. Het betreft voornamelijk de financiële vertalingen van de ontwikkelingen die beleidsmatig op de gemeente afkomen. Ook worden de ombuigingsvoorstellen toegelicht.
- In hoofdstuk 4 worden de ontwikkelingen in de algemene dekkingsmiddelen nader uitgewerkt. Het betreft hier voornamelijk de ontwikkelingen in de algemene uitkering.
- In hoofdstuk 5 worden de ontwikkelingen ten aanzien van reserves en voorzieningen uiteengezet.
- In hoofdstuk 6 worden de ontwikkelingen in de paragrafen toegelicht voor zover het aanpassingen betreft op de verplichte paragrafen zoals deze zijn opgenomen in resp. de laatste programmabegroting en de laatste programmarekening. Hier wordt voornamelijk aandacht gevraagd voor de ontwikkelingen in paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen.
- In hoofdstuk 7 zijn extra bezuinigingsvoorstellen c.q. beleidsombuigingen opgenomen die door u als gemeenteraad in overweging genomen kunnen worden bij de al in deze kadernota genoemde bezuinigingsvoorstellen c.q. beleidsombuigingen.
- In hoofdstuk 8 is de besluitvorming geformuleerd.

2. Financiële positie Neder-Betuwe samengevat.

A. Totaalsamenvatting Kadernota 2010-2013.

De gemeente Neder-Betuwe verkeert in zwaar weer. Als gevolg van de kredietcrisis en de recessie holt onze vermogenspositie achteruit en ook de effecten voor de financiële positie (ons jaarlijks huishoudboekje) zijn ingrijpend. Ter verbetering van onze vermogenspositie en financiële positie zijn voorstellen in deze kadernota opgenomen. De effecten hiervan zijn opgenomen in de tabellen in deze totaalsamenvatting.

In deze kadernota wordt in hoofdlijn aandacht besteed aan:

- De omvang van ons weerstandsvermogen en de invloed van de meest recente herziening van de grondexploitaties op het weerstandsvermogen.
- De uitkomst van onze jaarlijkse exploitatie ofwel onze financiële positie, waarin gevolgen van de 1^e bestuursrapportage 2009 en de economische recessie zijn verwerkt.

De weerstandscapaciteit is het meest recent geactualiseerd in de jaarrekening 2008. Ten opzichte van de jaarrekening 2008 zijn in de paragraaf risicomanagement van deze kadernota een aantal actualisaties en aanscherpingen verwerkt. Ook de actualisatie van de financiële positie in deze kadernota heeft effect op de weerstandscapaciteit en de weerstandsvermogenratio. De financiële gevolgen hiervan zijn berekend in onderstaande tabel.

Berekening weerstandscapaciteit en weerstandsratio					
Weerstandscapaciteit	2009	2010	2011	2012	2013
Algemene reserve	-2.117.000	-2.117.000	-2.117.000	-2.039.000	-2.139.000
Reserve grondexploitatie	-1.099.973	-1.111.000	0	0	-2.111.000
Stille reserves, direct verkoopbaar	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000
Subtotaal – Reserves	-3.816.973	-3.828.000	-2.717.000	-2.639.000	-4.850.000
OZB x)	pm	pm	pm	pm	pm
Leges en andere heffingen x)	pm	pm	pm	pm	pm
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0	0	0	0
Onvoorzien algemeen (1e berap 2009)	-32.864	-86.000	-86.000	-86.000	-86.000
Onvoorzien dekking uren grondexploitatie	-185.000	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
Saldo onvoorzien	-217.864	-171.000	-171.000	-171.000	-171.000
Saldo begroting (- is overschot + is tekort)	-68.010	-398.646	-522.890	-163.102	-163.102
Saldo 1e bestuursrapportage 2009 (- is overschot + is tekort)	-299.975	-248.976	-187.413	-340.706	-340.706
Saldo kadernota 2010-2013 (- is overschot + is tekort)	289.000	-67.445	124.899	-24	198.443
Stand begroting 2010 inclusief meerjarenraming 2011-2013	-78.985	-715.067	-585.404	-503.832	-305.365
Verwachte wijzigingen op de weerstandscapaciteit conform uit	"Notitie financiële positie van de gemeente" (26 maart 2009)				
Vervallen bijdragen Wet uitkering wegen	Opgenomen in deze kadernota onder algemene dekkingsmiddelen				
Onderhoudslasten onderwijsgebouwen Pantarijn	Opgenomen in deze kadernota onder programma 5 Scholing en vorming				
Daling algemene uitkering uit het gemeentefonds	Opgenomen in deze kadernota onder algemene dekkingsmiddelen				
Daling opbrengst Onroerende Zaak Belasting	Opgenomen in de programmarekening 2008 in paragraaf risicomanagement				
Risico van 10% van de hoogte van het inkomensdeel (WWB)	Opgenomen in de programmarekening 2008 in paragraaf risicomanagement				
Stijging uitvoeringskosten Werk en Inkomen Tiel	Opgenomen in de programmarekening 2008 in paragraaf risicomanagement				
Lagere opbrengst bouwleges	Opgenomen in de 1e bestuursrapportage 2009				
Rente ontwikkelingen	Opgenomen in de programmarekening 2008 in paragraaf risicomanagement				
Risico's grondexploitaties	Opgenomen in de programmarekening 2008 en in deze kadernota in paragraaf risicomanagement				
Subtotaal verwachte wijzigingen op de weerstandscapaciteit	0	0	0	0	0
Totale weerstandscapaciteit	-4.113.822	-4.714.067	-3.473.404	-3.313.832	-5.326.365
Financiële risico's	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal conform paragraaf risicomanagement en weerstandsverm	3.885.400	4.030.400	4.030.400	4.000.400	4.000.400
Totale weerstandscapaciteit	-4.113.822	-4.714.067	-3.473.404	-3.313.832	-5.326.365
Saldo weerstandscapaciteit minus risico's	-228.422	-683.667	556.996	686.568	-1.325.965
Ratio weerstandsvermogen	1,1	1,2	0,9	0,8	1,3
	voldoende	voldoende	Matig	Matig	Voldoende

In het hiervoor weergegeven overzicht is geen rekening gehouden met de winstverwachting van Medel I.

Winstverwachting Medel I

Conform de grondexploitatie Medel I 2009 van 4 december 2008 is de verwachting dat er in 2013 een winst gemaakt zal worden van € 5,0 miljoen. Deze winstverwachting kan niet worden verwerkt in de weerstandscapaciteit (reserve grondexploitatie), omdat bij de berekening van de weerstandscapaciteit wordt uitgegaan van de stand per 1 januari van een jaar. Omdat de winstneming van Medel I pas plaatsvindt in de loop van het jaar 2013 betekent dit dat ons vermogen pas in 2014 verhoogd kan worden. Daarnaast is bij deze winstverwachting van € 5,0 miljoen geen rekening gehouden met de gevolgen van de kredietcrisis en de nog te nemen besluiten betreffende het wel of niet laten ontwikkelen van Medel Ia en Medel II en de mogelijke risico's voor de winstverwachting van Medel I.

In het voorgaande overzicht is rekening gehouden met de actualisaties van de grondexploitaties:
Kadernota 2010-2013

1: Verwachte winsten en verliezen grondexploitaties conform kadernota 2009-2012						
	Raming 2010 €	Meerjarenraming			Totaal 2009 tot en met 2012	
		Raming 2011 €	Raming 2012 €	Raming 2013 €		
Grondexploitaties						
Medel 1	0	0	-5.200.000	0	-5.200.000	
Herenland	0	-4.200.000	0	0	-4.200.000	
Tolsestraat	-844.000	0	0	0	-844.000	
Bonegraaf west	0	0	-1.200.000	0	-1.200.000	
Wilhelminalaan	-365.000	0	0	0	-365.000	
Winkelconcentratie Kesteren	600.000	0	0	0	600.000	
Winkelconcentratie Ochten	600.000	0	0	0	600.000	
Totaal verwachte winsten en verliezen grondexploitaties + = verlies - = winst	-9.000	-4.200.000	-6.400.000	0	-10.609.000	

2: Verwachte winsten en verliezen grondexploitaties kadernota 2010-2013						
	Begroting 2010 €	Meerjarenraming				Totaal 2009 tot en met 2014
		Raming 2011 €	Raming 2012 €	Raming 2013 €	Raming 2014 €	
Grondexploitaties						
Medel 1	0	0	0	-5.000.000	0	-5.000.000
Herenland	0	0	0	0	-1.319.000	-1.319.000
Tolsestraat	0	0	-146.000	0	0	-146.000
Bonegraaf west	0	0	0	0	-515.000	-515.000
Wilhelminalaan	0	0	-165.000	0	0	-165.000
De Leede (dekking reserve grondexploitatie)	0	0	0	0	0	0
Nedereindsestraat (dekking reserve grondexploitatie)	0	0	0	0	0	0
Industrieterrein De Bonegraaf (dekking reserve grondexpl.)	0	0	0	0	0	0
Winkelconcentratie Kesteren (dekking reserve grondexpl.)	600.000	0	0	0	0	600.000
Winkelconcentratie Ochten (dekking reserve grondexpl.)	600.000	0	0	0	0	600.000
Totaal verwachte winsten en verliezen grondexploitaties + = verlies - = winst	1.200.000	0	-311.000	-5.000.000	-1.834.000	-5.945.000

Uit de overzichten 1 en 2 blijkt dat de totale winstverwachting voor de komende jaren ten opzichte van de vorige kadernota bijna halveert van € 10,6 miljoen naar € 5,9 miljoen. Ten opzichte van de op 26 maart 2009 aan uw raad gepresenteerde document 'actualisatie van de financiële positie' is de winstverwachting nu € 1,3 miljoen hoger. De oorzaak hiervan is dat er bij het gepresenteerde document van 26 maart 2009 geen rekening is gehouden met de voorziening verliezen grondexploitatie.

Ultimo 2008 is de voorziening verliezen grondexploitatie € 1.271.000 groot.

De voorziening is gevormd voor:

De Leede	938.000
De Bonegraaf	298.000
Nedereindsestraat	35.000
	<u>1.271.000</u>

De verwachte verliezen en winsten, zoals deze zijn opgenomen in overzicht 2: Verwachte winsten en verliezen grondexploitaties kadernota 2010-2013, zijn volgens de door u gestelde kaders afgedekt uit de reserve grondexploitatie.

Tevens zijn de verwachte verliezen en winsten meegenomen in het overzicht berekening weerstandscapaciteit en weerstandsvermogenratio (reserve grondexploitatie).

Het afdekken van de verwachte kosten voor winkelconcentraties en winsten resulteert in een negatieve reserve grondexploitatie voor de jaren 2011 en 2012, daarna is er weer een gering positief saldo (zie overzicht berekening weerstandscapaciteit en weerstandsvermogenratio).

De reserve grondexploitatie dient, om aan de in de paragraaf risicomanagement genoemde algemene risico's grondexploitaties te kunnen voldoen, op een minimumniveau van € 1,8 miljoen te worden gebracht. Daarom is het vormen van een bestemmingsreserve nieuwbouw/verbouw gemeentehuis van € 5,5 miljoen in 2012 ten laste van de algemene reserve niet wenselijk

Een mogelijke oplossing is om de te vormen bestemmingsreserve nieuwbouw/verbouw in 2012 te beperken tot 3 miljoen in plaats van € 5,5 miljoen. Dit gedeelte van € 2,5 miljoen kan in dat geval gebruikt worden voor het verbeteren van onze weerstandscapaciteit en om de reserve grondexploitatie op het door de raad als kader gestelde niveau te brengen van € 1,8 miljoen.

De verslechtering van de financiële positie die deze oplossing vanaf 2012 met zich meebrengt zijn in de voorgestelde bezuinigingen en ombuigingen meegenomen. Het betreft een verslechtering van € 64.500 (een gedeelte van de jaarlijkse onttrekking uit de bestemmingsreserve verbouw/nieuwbouw gemeentehuis ten gunste van de jaarlijkse exploitatie).

Als u zich niet kan vinden in de beschreven oplossing zal onze weerstandsvermogenratio op termijn niet voldoen aan het gestelde kader van 1,5 maar dalen naar 0,8 in 2013 wat onvoldoende betekent.

Hieronder wordt het verloop van de algemene reserve en de reserve grondexploitatie weergegeven zoals is meegenomen in het overzicht van de berekening van de weerstandscapaciteit en weerstandsvermogenratio.

Verloop Algemene reserve		
Saldo 01-01-2010		-€ 2.117.000
Toevoeging ivm weerstandsverbetering	<u>€ 0</u>	
Saldo 01-01-2011		-€ 2.117.000
Beschikking ivm ophogen reserve grondexploitatie op negatief staan	<u>€ 78.000</u>	
Saldo 01-01-2012		-€ 2.039.000
Toevoeging ivm opheffen diverse bestemmingsreserves	-€ 4.900.000	
Beschikking ivm vormen bestemmingsreserve nieuw/verbouw gemeentehuis	€ 3.000.000	
Beschikking ivm ophogen reserve grondexploitatie	<u>€ 1.800.000</u>	
Saldo 01-01-2013		-€ 2.139.000

Verloop reserve grondexploitatie		
Saldo 01-01-2010		-€ 1.111.000
Toevoeging rente	-€ 11.000	
Beschikking ivm winkelconcentraties	€ 1.200.000	
Toevoeging ivm ophogen reserve grondexploitatie vanuit algemene reserve	<u>-€ 78.000</u>	
Saldo 01-01-2011		€ 0
Geen	<u>0</u>	
Saldo 01-01-2012		€ 0
Toevoeging ivm ophogen reserve grondexploitatie vanuit algemene reserve	-€ 1.800.000	
Verwachte winst Bonegraaf en Wilhelminialaan	<u>-€ 311.000</u>	
Saldo 01-01-2013		-€ 2.111.000

Op basis van de meest recente gegevens wordt de financiële positie van deze kadernota 2010-2013 als volgt geraamd.

Overzicht Financiële Positie 2010-2013						
		Meerjarenraming				
		Begroting 2009 €	Begroting 2010 €	Raming 2011 €	Raming 2012 €	Raming 2013 €
B.	Saldo financiële positie begroting 2009-2012 (programmabegroting 2009)	-115.604	-128.380	-832.229	317.380	317.380
C.	Begrotingswijzigingen 2009 na de programmabegroting 2009-2012					
1	Nieuw beleid begroting 2009 (incl aanpassing obv amendement 1)	159.198	-389.385	159.565	-644.678	-644.678
2	2e bestuursrapportage 2008	22.237	-29.531	-30.414	-29.531	-29.531
3	Verkoop aandelen Grondbank	650	650	650	650	650
4	Vrijstelling (tuinbouw)kassen (incl aanpassing obv amendement 1)	0	0	0	0	0
5	Uitbreiding management	30.000	122.000	122.000	122.000	122.000
6	Septemercirculaire 2008	-164.491	26.000	57.538	71.077	71.077
7	Nota Reserves en Voorzieningen 2008	0	0	0	0	0
	Saldo financiële positie begroting 2009-2012 inclusief begrotingswijzigingen	-68.010	-398.646	-522.890	-163.102	-163.102
D.	Structurele effecten Jaarrekening 2008	0	0	0	0	0
E.	Structurele effecten bestuursrapportage I 2009	-299.975	-248.976	-187.413	-340.706	-340.706
F.	Uitgangspunten programmabegroting 2010-2013	0	138.000	38.000	38.000	38.000
3.	Ontwikkelingen in de programma's	0	145.544	187.484	229.484	305.784
	Ombuigingen in de programma's	0	-672.500	-642.500	-1.245.000	-1.338.272
4.	Ontwikkelingen in de algemene dekkingsmiddelen	289.000	484.000	883.000	1.486.000	1.885.000
	Ombuigingen in de algemene dekkingsmiddelen	0	-175.000	-350.000	-525.000	-700.000
5.	Ontwikkelingen in reserves	0	0	0	0	0
6.	Vrijval van afschrijvingslasten	0	0	0	0	-167.814
	Ontwikkeling in de beheerplannen	0	12.510	8.915	16.492	175.745
	Saldo kadernota 2010-2013	289.000	-67.446	124.899	-24	198.443
	Financiële positie 2009-2012 (Kadernota 2010-2013)	-78.985	-715.068	-585.404	-503.832	-305.365
	+ = tekort - = overschot					

De onderdelen B t/m F worden in de corresponderende paragrafen van dit hoofdstuk verder toegelicht.
De onderdelen 3 t/m 6 worden in de corresponderende hoofdstukken van deze kadernota verder toegelicht.

B. Uitgangspunt programmabegroting 2009-2012

Op 30 oktober 2008 heeft u de programmabegroting 2009-2012 vastgesteld, het 'startpunt' van deze kadernota.

C. Begrotingswijzigingen na de programmabegroting 2009-2012.

De begrotingswijzigingen zijn in deze kadernota opgenomen tot en met de raadsvergadering van 7 mei 2009.

D. Structurele effecten jaarrekening 2008.

Het overschot uit de jaarrekening 2008 heeft voornamelijk een incidenteel karakter heeft. Het structurele karakter is dus op € 0 gesteld.

E. Structurele effecten bestuursrapportage I 2009.

De structurele effecten van de bestuursrapportage I 2009, die separaat aan de raad wordt aangeboden, zijn verwerkt in deze kadernota.

F. Uitgangspunten programmabegroting 2010-2013.

De programmabegroting 2010-2013 wordt gebaseerd op de volgende uitgangspunten.

1. Aantal inwoners

Het inwonertal wordt geraamd op het aantal op 1 januari 2009: 22.424.

2. Prijspeil (inflatiepercentage)

De meicirculaire geeft kaders aan voor de verwachte prijsstijgingen voor het jaar 2010. De verwachte prijsstijging voor 2010 is in de meicirculaire 2009 gesteld op 2%. Voor de jaren daarna is conform de meicirculaire geen verwachte stijging meegenomen. In de programmabegroting 2009 is voor de jaren 2010 en 2011 al een inflatiepercentage opgenomen van 1% per kalenderjaar.

Hieronder volgt een overzicht van wat de gevolgen zijn van deze toename voor onze begrotingspositie:

Verwachte prijsstijgingen conform de meicirculaire 2009					
		2010	2011	2012	2013
conform meicirculaire 2009 2%	2010	201.000	202.000	203.000	203.000
conform meicirculaire 2009 0%	2011	0	0	0	0
conform meicirculaire 2009 0%	2012	0	0	0	0
conform meicirculaire 2009 0%	2013	0	0	0	0
Totaal		201.000	202.000	203.000	203.000
Al opgenomen in begroting 2009 en meerjarenraming 2010-2012 als stelpost		-101.000	-202.000	-203.000	-203.000
Toename stelpost		100.000	0	0	0

3. Personeelslasten

De formatie 2010 wordt geraamd op basis van de formatie 2009. De huidige CAO loopt tot en met 31 mei 2009. De meicirculaire geeft kaders aan voor de verwachte loonstijgingen voor het jaar 2010. De loonstijging voor 2010 is in de meicirculaire 2009 gesteld op 1,5%. Voor de jaren daarna is conform de meicirculaire geen verwachte stijging meegenomen. In de programmabegroting 2009 is voor het jaar 2010 rekening gehouden met 1% en voor de jaren 2011 en verder met geen loonstijgingen rekening gehouden.

Verwachte loonstijgingen conform de meicirculaire 2009					
		2010	2011	2012	2013
conform meicirculaire 2009 1,5%	2010	114.000	114.000	114.000	114.000
conform meicirculaire 2009 0%	2011	0	0	0	0
conform meicirculaire 2009 0%	2012	0	0	0	0
conform meicirculaire 2009 0%	2013	0	0	0	0
Totaal		114.000	114.000	114.000	114.000
Al opgenomen in begroting 2009 en meerjarenraming 2010-2012 als stelpost		-76.000	-76.000	-76.000	-76.000
Toename stelpost		38.000	38.000	38.000	38.000

Voor vervanging bij langdurige ziekte en zwangerschap, wordt 2,3% van de loonsom geraamd voor alle afdelingen.

4. Rente en afschrijvingen investeringen

Bij het bepalen van de kapitaallasten is het rentepercentage vastgesteld op 5%.

De ruimte die ontstaat door vrijval van afschrijvingslasten wordt benut voor vervangingsinvesteringen.

Zie verder onder het hoofdstuk "vrijval van afschrijvingslasten".

5. Rente reserves en voorzieningen

De basis vormt hiervoor de nota reserves en voorzieningen 2008. Deze nota is vastgesteld in de raadsvergadering van 30 oktober 2008. Daarin is afgesproken dat:

- Aan de algemene reserve geen rente wordt toegerekend;
- Het percentage voor de berekening van de bespaarde rente van reserves en voorzieningen jaarlijks 5% bedraagt. Dit is gelijk aan de rekenrente van 5% die gebruikt wordt bij het bepalen van de kapitaallasten;
- Aan bestemmingsreserves die gevormd zijn ter dekking van kapitaallasten wordt jaarlijks 5% rente toegevoegd. Dit is gelijk aan de rekenrente van 5% die gebruikt wordt bij het bepalen van de kapitaallasten. Deze bestemmingsreserves worden afgebouwd conform uw besluitvorming bij de nota reserves en voorzieningen 2008. Per 2013 resteren in deze categorie de reserves begraafplaatsen, huisvesting VLC en nieuwbouw gemeentehuis.
- Aan de overige bestemmingsreserves wordt jaarlijks rente toegevoegd die gelijk is aan het prijspeil (inflatiepercentage). Conform de nota reserves en voorzieningen 2008 is er voor deze reserves rekening gehouden met een structureel prijspeil van 0,75%. Per 2013 resteren in deze categorie de reserves grondexploitatie, bovenwijkse voorzieningen en woonwagens (standplaatsen).

3. Ontwikkelingen en ombuigingen in de programma's.

De ontwikkelingen in de programma's zijn hieronder samengevat weergegeven.

Ontwikkelingen in de programma's						
Omschrijving	ONW	Investing	2010	2011	2012	2013
Programma 1						
1. Informatiebeleidsplan	O	0	0	0	0	80.000
2. Risicoinventarisatie en -evaluatie (P&O)	O	0	2.500	2.500	2.500	2.500
3. Wetgeving elektronische aangifte (GBA)	O	0	5.000	5.000	5.000	5.000
4. Periodiek medisch onderzoek (P&O)	O	0	4.000	4.000	4.000	4.000
5. In-, door- en uitstroombesleid (P&O)	N	0	10.000	2.500	2.500	2.500
6. Agressie en geweld (P&O)	N	0	4.000	2.000	2.000	2.000
7. Digitaal werken gemeenteraad	N	0	25.500	10.500	10.500	10.500
7. Digitaal werken gemeenteraad	W	0	20.000	0	0	0
Programma 2						
1. Inhuur toezichthouder	N	0	15.000	15.000	15.000	15.000
2. Veiligheidshuis	N	0	2.256	2.256	2.256	2.256
3. RIEC / Wet Bibob	N	0	0	0	2.256	2.256
4. Secretariële ondersteuning districtoverleg	O	0	2.256	2.256	2.256	2.256
Programma 3						
1. Duurzaam onkruidbeheer	O	0	23.000	23.000	23.000	23.000
Programma 4						
Geen						
Programma 5						
1. Huisvesting Pantarijn	O	0	0	0	50.000	50.000
Programma 6						
1. Renovatie sportvelden	O	150.650	-7.140	34.800	26.800	23.100
(Bijdrage onderhoud sportvelden)	O	0	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
Programma 7						
1. ZAT jeugdarts GGD	O	0	11.500	11.500	11.500	11.500
2. Meldpunt Bijzondere Zorg	O	0	16.928	16.928	16.928	16.928
3. Mantelzorg	W	0	11.000	11.000	11.000	11.000
4. Gezondheidszorg	W	0	10.000	10.000	10.000	10.000
Programma 8						
1. Uren grondexploitatie	O	0	100.000	100.000	100.000	100.000
2. Handhaving	N	0	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal		150.650	283.300	280.740	324.996	401.296
Onontkoombaar	O	150.650	145.544	187.484	229.484	305.784
Noodzakelijk	N	0	96.756	72.256	74.512	74.512
Wenselijk	W	0	41.000	21.000	21.000	21.000
Totaal kadernota onderdeel onontkoombaar		150.650	145.544	187.484	229.484	305.784

In het licht van de recessie waar wij op dit moment in verkeren, onze slechte financiële positie en onze zeer lage weerstandscapaciteit voor de komende jaren waardoor onze risico afdekking in gevaar komt hebben wij als college gemeend om alleen uitvoering te geven aan de nieuwe ontwikkelingen in de programma's die vallen in de categorie "Onontkoombaar".

Als dekking voor de ontwikkelingen in deze kadernota, naast al genoemde structurele effecten van bestuursrapportage van 2009, zijn tot nu toe door de afdelingen de volgende mogelijke ombuigingen aangedragen.

Ombuigingen				
Omschrijving	2010	2011	2012	2013
Programma 1				
Verlaging kapitaallasten ivm verlaging investering gemeentehuis	0	0	-521.000	-521.000
Aanpassing dekking nieuw/verbouwgemeentehuis	0	0	64.500	64.500
Verlaging budget Schrijf- en bureaubehoeften	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Verlaging adviezen van derden ICT	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Ombuigingen op het gebied van Personeel	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Ombuigingen op het gebied van Publicaties en Voorlichting	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Ombuigingen op inhuur van derden	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Minder personeel afdeling gemeentewinkel	0	0	0	-40.000
Beperken van openingstijden van burgerzaken, Wmo zorgloket en de bouwbalie	0	0	0	-20.000
Representatiebudget gemeenteraad	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Halveren stelpost voor prijsstijgingen (1% ipv 2% 2010);	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Bezuiniging uren DIV/Facilitair	0	0	-20.000	-20.000
Gewijzigde aanpak uitvoering wijkmanagement	0	0	-102.000	-102.000
Programma 2				
Uitstel aanschaf tankautospuits brandweer met één jaar	0	0	0	-33.272
Programma 3				
Aanpassing onderhoudsniveau groenbeheer van B naar B/C				
- ombuigingen planten en heesters	-42.000	-42.000	-42.000	-42.000
- Ombuigingen gazonnen	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
- Ombuigingen begraafplaatsen	-41.000	-41.000	-41.000	-41.000
- Ombuigingen bomen	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
- Ombuigingen onderhoud berm en bermroofofsel	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000
Openbare verlichting	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Wegenbeheer				
- Elementenbestek	-40.000	-65.000	0	0
- Aanbestedingsvoordelen wegen	-250.000	-70.000	0	0
- Lagere toevoeging aan de voorziening onderhoud wegen	0	0	0	0
Halveren budget verkeersveiligheid	-32.500	-32.500	-32.500	-32.500
Regionaal bureau voor toerisme (bijdrage)	0	0	-23.000	-23.000
Speelruimtebeleid	0	0	-35.000	-35.000
Programma 4				
Geen				
Programma 5				
Leerlingenvervoer	25.000	0	-45.000	-45.000
Programma 6				
Verlaging subsidieverlening met 2% vanaf 2012	0	0	-20.000	-20.000
Programma 7				
Aanpassen criteria WMO	0	-100.000	-100.000	-100.000
Programma 8				
Herziening bestemmingsplannen	0	0	-36.000	-36.000
Afhandeling bezwaar en beroep WOZ	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Totaal ombuigingen	-672.500	-642.500	-1.245.000	-1.338.272

De ontwikkelingen en ombuigingen zijn hieronder per programma nader toegelicht.

Programma 1: Bestuur en burger.

Ontwikkelingen.

1. Informatiebeleidsplan.

Wat willen we bereiken

Adequate e-dienstverlening conform de wettelijke eisen en een ambtelijke organisatie die digitaal werkt met het oog op e-dienstverlening en flexwerken in het nieuwe gemeentehuis.

Wat gaan we daarvoor doen

Uitvoering van 1) het wettelijke gedeelte van het geactualiseerde informatiebeleidsplan (t/m 2013) en bijbehorende projectenkalender en 2) de noodzakelijk digitaliseringprojecten t.b.v. de nieuwbouw en het flexwerken. Hiertoe dient het beschikbare budget voor 2012 structureel te worden geraamd.

Ontwikkeling is O.N.W.

Onontkoombaar (zie verder ook onder paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen).

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
1. Informatiebeleidsplan	0	0	0	0	0	80.000
Totaal		0	0	0	0	80.000

2. Risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E).

Wat willen we bereiken?

Het inventariseren en evalueren van de risico's waaraan medewerkers op het werk blootgesteld worden op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn.

Wat gaan we daar voor doen?

1. Een training t.b.v. de aangestelde preventiemedewerkers zodat zij in staat worden gesteld een plan van aanpak te maken gebaseerd op de RI&E;
2. Het maken van een plan van aanpak waarin wordt aangegeven hoe de aanwezige of potentiële gevaren beperkt of beheerst kunnen worden;
3. Het nemen van maatregelen om de meeste dringende prioriteiten op te lossen;
4. Het (jaarlijks) toetsen van de RI&E.

Ontwikkeling is O.N.W.

Onontkoombaar. De RI&E is al sinds 1 januari 1994 verplicht voor alle werkgevers. Het plan van aanpak is een verplicht onderdeel van de RI&E. Dat staat in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Vanaf 1 januari 2007 geldt de nieuwe Arbeidsomstandighedenwet. De verplichting om een RI&E uit te voeren, inclusief plan van aanpak, is hierin nog eens duidelijk beschreven. De wet verplicht tevens dat de RI&E door een gecertificeerde arbodienst/deskundige getoetst wordt.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
2. Risicoinventarisatie en -evaluatie (P&O)	0	0	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal		0	2.500	2.500	2.500	2.500

3. Wetsvoorstel elektronische aangifte.

Wat willen we bereiken?

Er is een wetsvoorstel in voorbereiding dat:

- de aangifte van geboorte, van een huwelijk en registratie van een partnerschap langs elektronische weg mogelijk maakt.
- de procedure betreffende de aangifte van een huwelijk en registratie van een partnerschap vereenvoudigt.
- de begrafenisondernemer bij overlijden de mogelijkheid biedt om daarvan elektronisch aangifte te doen.

Wat gaan we daar voor doen?

Het doel is om binnen de bestaande kaders en vooruitlopend op het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel, alvast een vereenvoudiging van de procedures en daarmee een tastbare lastenverlichting voor burger en bedrijfsleven te realiseren.

Ontwikkeling is O, N, W.

Onontkoombaar.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
3. Wetgeving elektronische aangifte (GBA)	0	0	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal		0	5.000	5.000	5.000	5.000

4. Periodiek Medisch Onderzoek (PMO).

Wat willen we bereiken?

Het doel van het PMO is het opsporen van beginnende gezondheidsproblemen bij onze medewerkers.

Het regelmatig uitvoeren van een PMO is nuttig en kosteneffectief. Een PMO is namelijk hét middel om in een vroeg stadium gezondheidsklachten te herkennen die te maken hebben met specifieke risico's in het werk zoals werkdruk, fysieke belasting, blootstelling aan geluid of gevaarlijke stoffen. Een PMO is dus bij uitstek een instrument om de bedrijfsgeneeskundige zorg boven het niveau van sec ziekteverzuim uit te tillen en preventief over een groep werknemers te adviseren.

Een goed PMO levert de medewerkers informatie over hun gezondheid en geeft daarnaast de organisatie inzicht in de manier waarop zij omgaan met risicovolle werkzaamheden. Maar bovenal, de werkgever heeft nu een instrument in handen om verdere gezondheidschade te voorkomen.

Wat gaan we daar voor doen?

Omdat elk bedrijf anders is en verschillende werkzaamheden verschillende gezondheidsrisico's met zich meebrengen, wordt het PMO uitgevoerd in 4 'stappen':

- Vragenlijstonderzoek (een standaard vragenlijst en een werkgerelateerde vragenlijst)
- Twee werkgerelateerde (medische) onderzoeken
- Rapportage (op groeps- en/of bedrijfsniveau)
- Binnen de organisatie zal kenbaar gemaakt worden dat de werkgever een PMO aanbiedt aan een ieder die daaraan behoefte heeft.

Ontwikkeling is O,N,W.

Onontkoombaar. Op grond van de Arbowet is een werkgever wettelijk verplicht een PMO aan te bieden aan elke medewerker die dit vraagt. Om de kosten enigszins te spreiden is het doel om de PMO's verdeeld over 4 jaar aan te bieden.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
4. Periodiek medisch onderzoek (P&O)	0	0	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal		0	4.000	4.000	4.000	4.000

5. In-, door- en uitstroom.

Wat willen we bereiken?

1. Gekwalificeerd personeel werven;
2. Ontwikkeling van zittende medewerkers;
3. Voorkomen van knelpunten in personele bezetting op middellange tot lange termijn (ook in relatie tot kosten externe inhuur en wegvloeien van kennis).

Wat gaan we daar voor doen?

Er wordt een werkgroep opgericht die zich bezig gaat houden met het ontwikkelen van beleid gericht op in- en doorstroom. Hoe het beleid er concreet uit gaat zien, is op dit moment moeilijk te zeggen. Er zijn een aantal opties die in 2009 verder onderzocht en uitgewerkt gaan worden. Hierbij valt te denken aan:

- Traineeprogramma;
- Opleidingen;
- Assessment;
- Loopbaanadvies

Ontwikkeling is O. N. W.

Noodzakelijk.

In-, door- en uitstroombeleid is noodzakelijk. Noodzakelijk in de zin dat wij op grond van de CAR-UWO verplicht zijn een keer per 3 jaar een persoonlijk ontwikkelingsplan op te stellen voor onze medewerkers. Daar is recent de verplichting bij gekomen om medewerkers die 5 jaar of langer bij ons in dienst zijn een loopbaanadvies aan te bieden indien zij hierom vragen.

De noodzaak ligt ook in het feit dat wij te maken hebben met een verouderd personeelsbestand. Op de middellange tot lange termijn zal er dus een grote uitstroom van ervaren medewerkers ontstaan. Dit gaat gepaard met kennisverlies voor de organisatie en vervangingskosten. In een nog krappe arbeidsmarkt wordt het steeds lastiger om de juiste mensen te werven.

In-, door- en uitstroombeleid is noodzakelijk omdat het de arbeidsproductiviteit ten goede komt. Medewerkers krijgen de mogelijkheid zich verder te bekwamen. Dit betekent uitdaging in de werkzaamheden en dat heeft een positief effect op de arbeidsproductiviteit.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
5. In-, door- en uitstroombeleid (P&O)	N	0	10.000	2.500	2.500	2.500
Totaal		0	10.000	2.500	2.500	2.500

6. Agressie en geweld.

Wat willen we bereiken?

1. Een veilige en gezonde werksituatie creëren voor medewerkers van onze gemeente Neder-Betuwe;
2. Tonen als werkgever dat agressie en geweld jegens medewerkers van de gemeente niet getolereerd wordt;
3. Medewerkers mogelijkheden aanreiken om op een goede (lees: effectieve) manier om te gaan met agressie en geweld.

Wat gaan we daar voor doen?

Medewerkers die bij de uitoefening van hun functie te maken krijgen met agressie en geweld een training laten volgen. Deze training geeft tips en handvatten om beter om te kunnen gaan met spanningsvolle situaties.

Ontwikkeling is O. N. W.

Noodzakelijk. Werkgevers moeten beleid voeren om agressie en geweld op het werk tegen te gaan.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
6. Agressie en geweld (P&O)	N	0	4.000	2.000	2.000	2.000
Totaal		0	4.000	2.000	2.000	2.000

7. Digitaal werken gemeenteraad

Wat willen we bereiken?

1. Meer digitaal werken door Gemeenteraad;
2. Meer betrokkenheid burgers bij raadsvergaderingen;
3. Uitbreiding raadsinformatiesysteem (RIS).

Wat gaan we daar voor doen?

Beschikbaarstelling van adequate ICT middelen aan raadsleden.

Het kunnen meeluisteren en/of meekijken van burgers met de gemeenteraad bij raadsvergaderingen via de website.

Het huidige raadsinformatiesysteem (RIS) uitbreiden met een gesloten systeem (BIS) waarbij raadsleden een eigen ingang hebben voor stukken van de gemeenteraad.

Ontwikkeling is O, N, W.

Wenselijk. Het betreft hier een wenselijke ontwikkeling.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
Meeluisteren of meekijken met de gemeenteraad	N	0	7.500	7.500	7.500	7.500
Uitbreiding raadsinformatiesysteem	N	0	18.000	3.000	3.000	3.000
Het beschikbaarstellen van adequate ict middelen	W	0	20.000	0	0	0
Totaal		0	45.500	10.500	10.500	10.500

Ombuigingen.

Verlaging lasten i.v.m. verlaging investering gemeentehuis en aanpassing dekking nieuw/verbouwgemeentehuis

In de begroting en de meerjarenraming 2009-2012 is rekening gehouden met een netto last voor nieuw/verbouw gemeentehuis van € 736.000 vanaf 2012. Conform raadsbesluit d.d. 29 januari 2009 wordt de verwachte last € 152.000 gebaseerd op een investeringsniveau van € 7,7 miljoen. Dit resulteert in een jaarlijks voordeel vanaf 2012 van € 584.000. Wordt er uitgegaan van een investeringsniveau van € 9 miljoen dan wordt het jaarlijkse voordeel vanaf 2012 begroot op € 521.000. Bij de hierboven genoemde bedragen is uitgegaan van een realisatiedatum nieuw/verbouw- gemeentehuis van 1 januari 2012.

Om de weerstandscapaciteit te verbeteren en zo te voldoen aan het door de gemeenteraad gestelde kader van een weerstandsvermogenratio van 1,5, is een oplossing aangeven waardoor onze weerstandscapaciteit op termijn weer zal voldoen aan het gestelde kader.

In de dekking van de nieuw/verbouw gemeentehuis is vanaf 2012 gerekend met een jaarlijkse onttrekking van € 139.500 uit een te vormen bestemmingsreserve nieuw/verbouw gemeentehuis van € 5,5 miljoen laste van de algemene reserve.

De mogelijke oplossing is het gedeeltelijk niet vormen van een bestemmingsreserve nieuwbouw/verbouw gemeentehuis van € 2,5 miljoen in 2012 ten laste van de algemene reserve. Dit gedeelte van € 2,5 miljoen kan in dat geval gebruikt worden voor het verbeteren van onze weerstandscapaciteit en om de reserve grondexploitatie op het door de raad als kader gestelde niveau te brengen van € 1,8 miljoen.

De verslechtering van de financiële positie die deze oplossing vanaf 2012 met zich meebrengt zijn in de voorgestelde bezuinigingen en ombuigingen meegenomen. Het betreft een verslechtering van € 64.500 (een gedeelte van de jaarlijkse onttrekking uit de bestemmingsreserve verbouw/nieuwbouw gemeentehuis ten gunste van de jaarlijkse exploitatie).

Nieuw/verbouw gemeentehuis						
Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
Verlaging kapitaallasten ivm verlaging investering			0	0	-521.000	-521.000
Aanpassing dekking nieuw/verbouw gemeentehuis			0	0	64.500	64.500
Totaal			0	0	-456.500	-456.500

Verlaging budget Schrijf- en bureaubehoeften

Met het oog op de steeds verdergaande digitalisering kan bezuinigd worden op de schrijf- en bureaubehoeften (papier, inktcartridges, pennen e.d.). Dit levert een structurele bezuiniging van € 20.000 op.

Verlaging adviezen van derden ICT

Jaarlijks worden externen ingehuurd voor de noodzakelijke, maar niet aanwezige, zeer gespecialiseerde ICT-kennis evenals voor de ondersteuning van de actualisering van informatiebeleid en de projectenkalender. Dat laatste zullen we zelf gaan doen. Dit levert een besparing op van € 10.000.

Ombuigingen op het gebied van Personeel

Het budget Organisatieontwikkeling wordt verminderd met € 25.000. Dat betekent dat externe ondersteuning o.a. op het terrein van integriteitbeleid en visie- en organisatieontwikkeling tot een minimum wordt beperkt.

Het budget Representatie wordt met € 5.000 verminderd. Dat betekent in concreto een bezuiniging op het budget voor sociale evenementen voor het gehele personeel.

Het budget Secundaire arbeidsvoorwaarden is o.a. bestemd voor de (ver)koop van spaaruren. Door aan het wel/niet toestaan of vragen van overwerk strikter de hand te houden, is een besparing van €10.000 te verwachten.

Ombuigingen op het gebied van Publicaties en Voorlichting

De publicaties in de Rhenens Betuwse Courant zijn veel uitgebreider dan wettelijk noodzakelijk is. Alle extra informatie die daar te lezen is kan ook worden gelezen op onze website. De kosten van al die extra ruimte in de RBC zijn groot. In 2008 is daardoor de begroting fors overschreden. Het totaal in 2008 was € 43.000. In 2009 hebben we € 37.000 in de begroting opgenomen. In 2010 brengen we de maximale kosten terug naar € 20.000 door alleen nog maar de wettelijk verplichte publicaties in de RBC te plaatsen en voor alle overige informatie te verwijzen naar onze website en het gemeentehuis. (structurele besparing € 17.000).

Ombuigingen op inhuur van derden

Er kan worden omgebogen op inhuur van derden indien er een standaard afspraak wordt gehanteerd door bij het ontstaan van openstaande vacatures de vacature minimaal twee maanden open te laten staan zonder hiervoor externe ondersteuning in te roepen. Hierdoor blijven onherroepelijk werkzaamheden liggen, wat tot vertragingen van werkzaamheden zal leiden en dus bijvoorbeeld tot vertragingen in de uitvoering van de Dylta.

Als we er vanuit gaan dat voor een kwart van de openstaande vacatures deze gedragslijn kan worden gehanteerd dan leidt dat bij een gemiddeld aantal van acht openstaande vacatures tot een ombuiging van € 50.000. Opgemerkt moet worden dat bij het maken van de keuze om een vacature open te laten staan de strategische effecten daarvan afgewogen moeten worden. Zo zijn de projectleiders van deze ombuiging uitgesloten.

Minder personeel Gemeentewinkel

Vermindering van formatie is op termijn mogelijk door verdergaande automatisering van het GBA. Er wordt uitgegaan van een raming van € 40.000 gebaseerd op een hele formatieplaats in schaal 6 met ingang van 2013. Deze ombuiging moet in combinatie worden gezien met ombuiging "Beperken van openingstijden van burgerzaken, Wmo zorgloket en de bouwbalie" zoals hieronder beschreven.

Beperken van openingstijden van burgerzaken, Wmo zorgloket en de bouwbalie

Indien we teruggaan naar één avondopenstelling van de Gemeentewinkel dan is er op termijn een beperking van de formatie mogelijk. Er wordt uitgegaan van een raming van € 20.000 gebaseerd op een halve formatieplaats in schaal 6 met ingang van 2013. Deze ombuiging moet in combinatie worden gezien met de Ombuiging "Minder personeel Gemeentewinkel".

Representatiebudget gemeenteraad

In de begroting 2009 heeft er een ophoging van het budget plaatsgevonden in verband met toename kosten voor werkbezoeken/raadsuitjes gemeenteraad. Tevens heeft er een ophoging van het budget plaatsgevonden voor vergoeding aan raadsleden voor deelname aan het VNG congres en vergoeding bovenmatige ziektekosten. Als ombuiging wordt voorgesteld om vanaf 2010 dit budget weer te verlagen. Dit levert een structurele besparing op van € 15.000. Er blijft nog een budget over van € 6.000.

Halveren stelpost voor prijsstijgingen (1% ipv 2% 2010):

De meicirculaire geeft kaders aan voor de verwachte prijsstijgingen voor het jaar 2010. De verwachte prijsstijging voor 2010 is in de meicirculaire 2009 gesteld op 2%. Voor de jaren daarna is conform de meicirculaire geen verwachte stijging meegenomen. Voorgesteld wordt om de stelpost prijsstijgingen te halveren. Dit levert een structurele besparing op van € 100.000.

Bezuiniging uren DIV/Facilitair

Voorgesteld wordt om de vacature bij DIV/Facilitair die per 1 januari 2010 ontstaat (zijnde 24 uur bode- en ondersteunende werkzaamheden), niet geheel structureel in te vullen maar 20 uren daarvan te gebruiken om voor 2010-2011 op projectbasis menskracht aan te nemen voor de noodzakelijke ondersteuning van de digitaliseringslag die de organisatie moet maken. Er vanuit gaande dat eind 2011 deze slag gemaakt is en de digitale werkwijze efficiency-voordeel oplevert, ook voor DIV/FAC, kunnen deze uren vrijvallen. Bezuiniging: € 20.000 op jaarbasis vanaf 2012. De overige 4 uur blijven voor facilitaire werkzaamheden beschikbaar. Consequenties van de verschuiving en vrijval van uren is dat bepaalde werkzaamheden niet langer worden uitgevoerd, te weten de reguliere koffierondes en het verzorgen van lunches en avondmaaltijden.

Gewijzigde aanpak uitvoering wijkmanagement

Wijkmanagement heeft tot doel burgers en overheid beter met elkaar te verbinden en burgers meer te betrekken, invloed en verantwoordelijkheid te geven bij het verbeteren van de kwaliteit van de directe leefomgeving. Met de invoering van dat proces is inmiddels in drie (Dodewaard, IJzendoorn en Ochten) van de zes dorpen een start gemaakt. In regionaal verband heeft Neder-Betuwe een beroep gedaan op de mogelijkheid om voor het project leefbaarheid een bijdrage te krijgen op grond van de Regionale Sociale Agenda (RSA). Dat heeft voor de periode 2008/medio 2011 een toekenning opgeleverd van € 90.350 mogelijk nog oplopend tot € 130.000. Van dat bedrag is circa € 60.000 gebruikt voor extra activiteiten i.h.k.v. leefbaarheid.

Zo hebben wij de ondersteuning ingeroepen van de Vereniging van Kleine Kernen. (VKK). VKK heeft door medefinanciering van de provincie en de Heidemij en inzet van studenten van de universiteit van Nijmegen, een zeer aantrekkelijk aanbod voor ondersteuning uitgebracht. Dit houdt in dat VKK, in samenwerking met ambtelijk wijkmanagement, in tenminste drie dorpen een bijdrage zal gaan leveren bij het vormgeven van burgerparticipatie als beschreven in de beleidsnotitie wijkmanagement.

Het dorp Ochten zal daarbij de eerste kern zijn. Het is de bedoeling en verwachting dat in 2011 in iedere kern een dorpstafel aanwezig is. Om dat te realiseren zullen met name in de jaren t/m 2011 daartoe inspanningen moeten worden verricht. Wij gaan er van uit, dat op het moment dat de dorpstafels er staan deze zelfsturend zijn. Dit houdt ook in dat de ondersteuning vanuit het wijkopbouwwerk op dat moment in onze ogen niet meer noodzakelijk is. Hierdoor hoeft daarvoor geen capaciteit meer worden ingehuurd, hetgeen een structureel voordeel oplevert van € 62.000 met ingang van 2012. De dorpstafels houden wel de beschikking over het bedrag van € 3 per inwoner ter uitvoering van het dorpsprogramma.

Voor de uitvoering van wijkmanagement is op dit moment 1 fte beschikbaar. Op het moment dat wijkmanagement van de opbouwfase is doorgeschoven naar de fase van "onderhoud" en de dorpstafels zelfsturend zijn, is de verwachting dat het aantal uren wijkmanagement kan worden teruggebracht. Een voorlopige inschatting geeft aan dat 0,5 fte voldoende moet zijn. In 2011 zullen we de uitvoering van wijkmanagement evalueren en met voorstellen komen voor de toekomst. Op dat moment zal een nadere afweging worden gemaakt m.b.t. de rol en taken van de wijkmanager en de daarbij benodigde formatie-uren. Uitgaande van het vorenstaande wordt voornamelijk uitgegaan van 0,5 fte wijkmanagement vanaf 2012. Dit geeft op dat moment een structureel voordeel van € 40.000. Per saldo levert dit voorstel een structureel effect van € 102.000 op met ingang van 2012. Wij realiseren ons dat met dit voorstel de basis onder de nota "Samenwerken voor het resultaat" wijzigt. Zeker tegen de achtergrond van het feit, dat de destijds beschikbaar gestelde formatie aanzienlijk lager lag dan het landelijke gemiddelde (2 fte.) in vergelijkbare gemeenten met meerdere kernen.

Programma 2: Openbare orde en veiligheid.

Ontwikkelingen.

1. Inhuur toezichthouder.

Wat willen we bereiken?

Dat inwoners (vooral jongeren) zich houden aan de wet en niet voortijdig vuurwerk afsteken en brandjes stichten in de periode rond Oud en Nieuw. Door inhuur van toezichthouders kunnen wij bereiken dat overtredingen worden geconstateerd en dat overtreeders worden aanpakt (dat kan door Politie/OM en Bureau Halt).

Wat gaan we daar voor doen?

In samenwerking met bureau Toezicht, politie, justitie, bureau Halt en gemeente, toezicht houden op diverse risico-locaties. Jaarlijks in de periode van 1 november tot en met 5 januari één toezichthouder met bijzondere opsporingsbevoegdheid en één toezichthouder zonder BOA voor 4 uur per dag gedurende 4 dagen per week inhuren. De kosten die hiermee gemoeid zijn bedragen € 15.000 structureel.

Ontwikkeling O. N. W.

Noodzakelijk. Uit de gehouden evaluatie Oud en Nieuw is gebleken dat de inzet van toezichthouders zijn vruchten heeft afgeworpen. In de weken voorafgaand, aan de oudejaarsviering zijn 7 jongeren aangehouden die zich schuldig hebben gemaakt aan het afsteken van vuurwerk. Deze jongeren zijn doorverwezen naar Bureau Halt en hebben een werkstraf gekregen. De werkstraf is uitgevoerd in de gemeente. Daarnaast hebben de toezichthouders vele meldingen gemaakt van afval (mogelijk brandhaarden) die zij op de openbare weg hebben aangetroffen tijdens de surveillance. Door de gemeente zijn alle meldingen snel en correct afgehandeld. Door geen toezichthouders in te huren is de kans aanwezig dat er meer overlast komt en dat het aantal vernielingen toeneemt

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
1. Inhuur toezichthouder	N	0	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal		0	15.000	15.000	15.000	15.000

2. Veiligheidshuis

Wat willen we bereiken?

Regionale voorziening creëren door het plaatsen van een veiligheidshuis met als doel om het terugdringen van overlast, huiselijk geweld en criminaliteit te realiseren.

Wat gaan er daar voor doen?

In een Veiligheidshuis werken instanties op één locatie samen aan opsporing, vervolging, (voorbereiding van) berechting en hulpverlening. Het doel van de samenwerking is het terugdringen van overlast, huiselijk geweld en criminaliteit. De ketenpartners signaleren problemen, bedenken oplossingen en voeren die samen uit. Werkprocessen worden op elkaar afgestemd, zodat strafrecht en zorg elkaar aanvullen. Ingezet wordt op gedragsverandering, recidivevermindering en verbetering van de kwaliteit van leven van de delinquent. Men gaat dadergericht, gebiedsgericht en probleemgericht te werk.

Ontwikkeling O. N. W.

Noodzakelijk.

In het Districtsoverleg (DO) op 23 oktober 2008 is besloten dat de gemeente Tiel een globaal plan zal ontwikkelen voor de realisatie van een veiligheidshuis Rivierenland. Dit plan is voor 1 november 2008 ingediend bij het Ministerie van Justitie met het verzoek van een structurele bijdrage van € 200.000. Begin 2009 is de subsidieaanvraag afgewezen. De plannen om te komen tot een veiligheidshuis zijn nog steeds actueel. In welke vorm dit veiligheidshuis er dient te komen zal nog nader onderzocht moeten worden. Dit hangt mede af van de financiering. Gezien de onduidelijkheid over het verkrijgen van eventuele subsidies (rijk?, provincie?) is het op dit moment niet mogelijk om een inschatting te maken van de gemeentelijke bijdrage aan een veiligheidshuis. Bij de gemeentelijke bijdrage zijn twee varianten mogelijk, een inwoner- of een casuïstieke bijdrage. Veelal wordt gekozen voor een bedrag per inwoner. De kosten voor een veiligheidshuis bestaan uit: overheadkosten, personeelskosten en huisvestingskosten. Als voorportaal voor het regionale veiligheidshuis fungeert het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin). In afwachting van de definitieve voorstellen wordt rekening gehouden met een bedrag van 0,10 per inwoner ofwel € 2.256 met ingang van 2010.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
2. Veiligheidshuis	N	0	2.256	2.256	2.256	2.256
Totaal		0	2.256	2.256	2.256	2.256

3. RIEC/Wet Bibob

Wat willen we bereiken?

De oprichting van regionale informatie- en expertisecentra (RIEC) in 2012.

De primaire taak is het verbeteren van de informatiepositie van het (lokale) bestuur, zowel reactief als proactief.

Wat gaan we er voor doen?

In het bijzonder zal de taak van het RIEC bestaan uit het vormen van een informatieknoppunt waarbinnen de informatie van verschillende handhaving- en opsporingsdiensten naast elkaar wordt gelegd.

Gedacht moet worden aan het informeren van de veiligheidspartners, het verrichten van analyses, het periodiek adviseren van het lokaal bestuur en haar veiligheidspartners, het periodiek adviseren aan de hand van concrete casus, het ontwikkelen van instrumenten, ook voor sectoren en branches die niet onder de wet BIBOB vallen, het ondersteunen van het openbaar bestuur bij de inzet van BIBOB en het opbouwen van expertise op het terrein van de verwevenheid tussen de onder- en bovenwereld.

Ontwikkeling O. N. W.

Noodzakelijk.

De bestuurlijke aanpak van georganiseerde misdaad kan alleen slagen als er voldoende capaciteit, kennis en kunde beschikbaar is op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Geconstateerd is dat het voor gemeenten niet altijd eenvoudig is om deze randvoorwaarden binnen haar werkpakket op een voldoende kwalitatieve en kwantitatieve wijze in te vullen. De bestuurlijke aanpak komt hierdoor bijna alleen binnen grote gemeenten van de grond. Als gevolg hiervan is het lastig de georganiseerde misdaad op lokaal niveau adequaat te bestrijden. Ook ontstaat het risico dat criminele activiteiten die in een gemeente waar de bestuurlijke aanpak actief wordt toegepast, gemakkelijk een uitwijkhaven vinden in aanpalende gemeenten waar het middel niet of in mindere mate wordt gehanteerd. Het risico op een waterbedeffect is aanwezig. Om dit risico te beperken is het van groot belang dat naast lokale activiteiten gestreefd wordt naar een regionale inzet van de bestuurlijke aanpak. De oprichting van regionale informatie- en expertisecentra (RIEC) is hiervoor een eerste stap.

Of, en zo ja op welke wijze dit wordt vormgegeven is nog onduidelijk. Ook de financiële gevolgen zijn op dit moment moeilijk in te schatten. Vooruitlopend daarop wordt voorgesteld om vanaf 2012 met een bedrag van 0,10 per inwoner ofwel € 2.256 (W) rekening te houden. Mocht het RIEC reeds in 2011 vorm krijgen, dan zullen voor dat jaar éénmalige dekkingsmiddelen worden gezocht.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
3. RIEC / Wet Bibob	N	0	0	0	2.256	2.256
Totaal		0	0	0	2.256	2.256

4. Secretariële ondersteuning districtoverleg

Wat willen we bereiken?

Adequate ondersteuning van het districtsoverleg.

Wat gaan we er voor doen?

Inzet van secretariële ondersteuning met ingang van 2010.

Ontwikkeling O. N. W.

Onontkoombaar.

In het verleden is de ondersteuning door de gemeente Tiel gedaan. Deze komt te vervallen. De noodzaak is aanwezig om die ondersteuning te continueren.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
4. Secretariële ondersteuning districtoverleg	0	0	2.256	2.256	2.256	2.256
Totaal		0	2.256	2.256	2.256	2.256

Ombuigingen.

Uitstel aanschaf tankautospuut brandweer met één jaar

Conform het beheerplan materieel brandweer moet in 2013 een tankautospuut worden vervangen. Op voorwaarde dat de technische staat gegarandeerd blijft wordt voorgesteld om de vervanging een jaar uit te stellen. In financiële zin levert dit een eenmalig voordeel op voor het jaar 2013 van € 33.272.

Programma 3: Openbare ruimte.

Ontwikkelingen.

1. Duurzaam Onkruidbeheer (DOB).

Wat willen we bereiken?

In het kader van wettelijke regelgeving zijn we verplicht een duurzame methode voor onkruidbeheer op verhardingen te hanteren. Het onderhoudsniveau vindt plaats op niveau B/C.

Wat gaan we daar voor doen?

Onkruid mag pas worden bestreden als het er staat en mag niet meer preventief worden bestreden. Dit betekent dat er minder gespoten zal worden maar meer geborsteld, wat veel arbeidsintensiever is.

Ontwikkeling is O. N. W.

Onontkoombaar.

Deze ontwikkeling is onontkoombaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar omdat deze op grond van wettelijk regelgeving moeten worden uitgevoerd.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
1. Duurzaam onkruidbeheer	0	0	23.000	23.000	23.000	23.000
Totaal		0	23.000	23.000	23.000	23.000

Ombuigingen.

Aanpassing onderhoudsniveau groenbeheer van B naar B/C

Het openbaar groen wordt onderhouden binnen 6 beheerplannen elk met een eigen bestek versus begroting. De consequenties van het aanpassen van het onderhoudsniveau van B naar B/C worden hieronder per beheerplan aangegeven.

De gemeente Neder –Betuwe heeft in haar coalitie programma “Voortvarend verder” voor de periode 2006 – 2010 aangegeven dat de woon- en leefomgeving een beoordeling van onze burgers minimaal het cijfer 7,5 zou moeten zijn. Ombuigingen in beheerprogramma's gericht op de openbare ruimte hebben hier direct invloed op. Onderhoud op C-niveau is het laagste niveau van onderhoud volgend op helemaal niets te doen. Wij achten deze optie niet reëel.

Ombuigingen planten en heesters

Het aanpassen van het onderhoudsniveau heeft voor dit bestek tot gevolg dat er minder inboet(herplant), minder plantenbakken, sobere aankleding groen en reparaties niet direct uitvoeren maar waar mogelijk doorschuiven. Met deze ombuiging wordt een besparing gerealiseerd van € 42.000 per jaar.

Ombuigingen gazonnen

Het aanpassen van het onderhoudsniveau heeft voor dit bestek tot gevolg dat de gazons in onze gemeente minder worden gemaaid. Het onderhoud van de gazons gaat van beeldbestek naar frequentiebestek en zal het aanzicht van de gazons en het gebruik negatief beïnvloeden.

Met deze ombuiging wordt een besparing gerealiseerd van € 9.000 per jaar.

Ombuigingen begraafplaatsen

Het aanpassen van het onderhoudsniveau heeft voor dit bestek tot gevolg dat het hoge onderhoudsniveau (A+) van de begraafplaatsen naar A/B niveau zal worden teruggebracht. Dit zal zichtbaar worden door een sobere aankleding, ombuigingen van haagvakken, etc. Getracht zal worden om het gewenste uitstralen van de begraafplaatsen te behouden.

Met deze ombuiging wordt een besparing gerealiseerd van € 41.000 per jaar.

Ombuigingen onderhoud bomen

Binnen dit bestek is het bijna niet meer mogelijk om te bezuinigen. Het onderhoudsprogramma van onze bomen is één van de goedkoopste. Door intern de wilgen te kotten kan er structureel een besparing worden gerealiseerd van € 5.000.

Ombuigingen onderhoud bermen

Bij het beheer van de bermen heeft de gemeente een zorgplicht in het kader van de verkeersveiligheid. Het onderhoud zal minimaal zijn met inachtneming van de verkeersveiligheid. Het onderhoud zal zich beperken tot de eerste meter.

Met deze ombuiging wordt een besparing gerealiseerd van € 14.000 per jaar.

Openbare verlichting

Het is mogelijk om verwachte aanbestedingsvoordelen op te nemen en in het op te stellen verlichtingsplan uitgaan van een sober karakter.

Met deze ombuigingen kan een besparing gerealiseerd worden van € 6.000 per jaar.

Wegenbeheer:

De ombuigingen die consequenties hebben voor het wegenbeheer zijn hieronder weergegeven.

Elementenbestek

Het is mogelijk om verschillende elementen verhardingen uit het wegen beheerplan zowel in Ochten Noord en Opheusden zeer sober uit te voeren.

Met deze ombuiging wordt een besparing gerealiseerd van € 40.000 in 2010 en € 65.000 in 2011

Aanbestedingsvoordelen wegen

Het aanbestedingsvoordelen kunnen, gelet op ervaringscijfers, al voor een deel structureel in de budgetten worden verwerkt. Hierbij is een marge aangehouden aangezien aanbestedingen fluctueren en incidenteel ook tegenvallen.

Met deze ombuiging kan een besparing gerealiseerd worden van € 250.000 in 2010 en € 70.000 in 2011.

Halveren budget verkeersveiligheid

Jaarlijks wordt een bedrag van € 64.000 toegevoegd aan de voorziening verkeersveiligheid met als doel uitvoering te kunnen geven aan het door de gemeenteraad vastgestelde verkeersveiligheidsplan. Doel is om de gemeente duurzaam veilig te maken door middel van fysieke maatregelen, aan de hand van een geactualiseerd verkeersveiligheidsplan en een adequate verkeersvisie. Hiermee wordt voldaan aan wettelijke vereisten. Door stevige versobering van planvorming en maatregelen kan de helft van dit budget worden bezuinigd met ingang van 2010.

Regionaal bureau voor toerisme (bijdrage)

Het bureau levert diensten ter aanvulling op de eigen ambtelijke capaciteit voor het product Openlucht recreatie. In de komende jaren zullen belangrijke recreatieve maatregelen worden doorgevoerd. De jaarlijks geraamde lasten voor de regionale ondersteuning ad € 23.000 kunnen na het treffen van de maatregelen met ingang van 2012 worden stopgezet.

Speelruimtebeleid

In 2009 is de nota speelruimtebeleid vastgesteld. De uitvoering daarvan moet nog worden opgepakt. Er kan voor gekozen worden om vooralsnog geen uitvoering aan die nota te geven.

Een optie is om de huidige speelplaatsen in tact te houden. De daarop aanwezige speeltoestellen worden onderhouden. Op het moment dat een toestel technisch is afgeschreven wordt deze niet meer vervangen. De jaarlijkse onderhoudskosten bedragen op dit moment circa € 50.000. In de begroting is een bedrag voor onderhoud en vervanging van € 92.000 opgenomen, zodat per saldo € 42.000 structureel vrijvalt.

De gevolgen hiervan zijn, dat op termijn de speeltoestellen verdwijnen. Dit komt de leefbaarheid van de kernen niet ten goede. Daarnaast zullen er geen nieuwe speelterreinen worden aangelegd. Jaarlijks krijgen wij de nodige verzoeken uit de gemeenschap. Die inwoners/wijken zullen we helaas moeten teleurstellen. Op het moment dat we weer een actief beleid gaan voeren vergt dat op dat moment extra investeringen.

Een andere optie kan zijn dat een speelplek alleen dan in stand kan blijven als de kern/wijk/omgeving daar zelf ook inzet voor wil plegen. Het zou erg radicaal zijn als we dat helemaal en ineens willen, maar een mengvorm van gemeentelijke verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid voor de inwoner is wel verdedigbaar en ook elders toegepast. In nieuwe plannen wordt op voorhand rekening gehouden met speelgelegenheden. Daarnaast zal aandacht worden besteed aan en het oplossen van witte vlekken in bestaande kernen/wijken, maar dat de instandhouding in de zin van het voortbestaan van de plekken afhankelijk gesteld wordt van burgerinitiatieven. (bv speeltuinverenigingen, of buurtverenigingen, of wijktafels). Van de inwoners zou verwacht moeten worden dat zij het dagelijks onderhoud en de herinrichting met toestellen van de speelplekken op zich nemen. De gemeentelijke verantwoordelijkheid zou bestaan in het beschikbaar stellen van de ruimte, de eerste inrichting te bekostigen volgens normen als aangegeven in de nota en bv de inspectie en reparaties die gekwalificeerde inzet vragen, te bekostigen. Simpelere reparaties, dagelijks onderhoud, periodieke visuele inspectie e.d. zouden door het burgerinitiatief moeten worden overgenomen.

De periode tot 2012 zou dan benut moeten worden om, gekoppeld aan de oprichting van de wijktafels, de verantwoordelijkheid voor de speelplekken over te dragen, de witte vlekken nog op te lossen en in samenspraak met de wijktafels en inwoners eventueel alsnog het aantal speelplekken terug te brengen tot een beter te onderhouden aantal.

Deze variant zal op basis van de huidige inschattingen een structureel effect hebben van circa € 35.000.

De voorkeur van ons gaat uit naar optie twee. Deze optie biedt nog de nodige uitdagingen. Zeker tegen de achtergrond van het feit dat wij ook van mening, dat er voor de Woningbouwvereniging SWB een verantwoordelijkheid ligt om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de diverse wijken. De SWB heeft een groot arsenaal aan woningen in onze gemeente. Om die reden zullen wij in overleg gaan met de SWB om afspraken te maken over haar bijdrage. De resultaten daarvan zullen worden meegenomen in de prestatieafspraken.

Programma 4: Economie.

Ontwikkelingen.

Er zijn geen ontwikkelingen op dit programma voorzien.

Ombuigingen.

Er zijn geen ombuigingen op dit programma voorzien.

Programma 5: Scholing en vorming.

Ontwikkelingen.

1. Nieuwbouw Pantarijn.

Wat willen we bereiken?

Zorgdragen voor voldoende en adequate huisvesting en opleidingsniveau voor het openbaar en bijzonder onderwijs.

Wat gaan we daar voor doen?

Uitbreiding van Het Pantarijn of vervangende nieuwbouw van de openbare school voor Voortgezet Onderwijs Het Pantarijn te Kesteren in de wijk Casterhoven.

Bij de beoordeling van de aanvraag in het jaar 2010 dient er duidelijkheid te komen over meerdere zaken:

1. Noodzaak van de uitbreiding of volledige nieuwbouw van de school op basis van wettelijke bepalingen;
2. Vaststelling van het investeringsbedrag en de (eventuele) bijdrage van het schoolbestuur;
3. Mogelijkheden en wensen om van de school een Brede school te maken;
4. Keuzebepaling van de bouwlocatie en de terreinoppervlakte van de school;
5. Wijze van dekking van het benodigde investeringsbedrag;
6. Onderzoek of de bouw budgettair neutraal kan verlopen;
7. Jaar van aanvang van de bouw.

Daarnaast zal worden gezien in hoeverre het gebouw een multifunctioneel karakter kan krijgen.

Een bijkomend element (voordeel) is, dat Het Pantarijn voornemens is volledig HAVO te gaan aanbieden vanaf augustus 2012. Hierdoor hoeven Havoleerlingen niet meer elders naar school.

Hierdoor komt er in de gemeente, naast de volwaardige bijzondere, ook een openbare HAVO.

Ontwikkeling is O. N. W.

Onontkoombaar.

Op grond van de Wet op het Voortgezet Onderwijs en de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs (VVO) heeft de gemeente een verplichting om de investeringskosten te betalen voor de uitbreiding van een gebouw waarin een school is gehuisvest, dan wel nieuwbouw ter gehele of gedeeltelijke vervanging van een school. De gemeente heeft vanaf 2005 geen verplichting meer voor het onderhoud van scholen voor voortgezet onderwijs.

Het vorenstaande geldt zowel voor het Openbaar als het Bijzonder voortgezet onderwijs.

Vanaf 1999 tot en met 2007 is van de gemeente Wageningen de rijksvergoeding voor de dislocatie het Pantarijn te Kesteren ontvangen voor onderhoud, uitbreiding en mogelijke nieuwbouw. Deze vergoeding is gestort in de Voorziening Onderhoud schoolgebouwen.

In verband met het besluit van het rijk om de status dislocatie van het Pantarijn vanaf 1 augustus 2007 te wijzigen in een nevenvestiging, ontvangen wij van het rijk rechtstreeks de rijksvergoeding voor deze school en is de indirecte vergoeding van Wageningen beëindigd. Deze extra rijksvergoeding bedraagt circa € 140.000 per jaar.

In de 1^e Bestuursrapportage 2009 is de verhoging van de algemene uitkering meegenomen en is ten gunste van de algemene middelen gebracht.

De verwachting is dat door de groei van het aantal leerlingen en de komst van de HAVO-top de school te klein wordt om alle leerlingen te herbergen. Investerings zijn onontkoombaar. Echter de mate waarin is op dit moment nog niet aan te geven.

In de kadernota is in afwachting van nader onderzoek en overleg met het schoolbestuur vooralsnog rekening gehouden met een jaarlast van € 50.000.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
1. Huisvesting Pantarijn	0	pm	0	0	50.000	50.000
Totaal		0	0	0	50.000	50.000

Ombuigingen.

Leerlingenvervoer

Op dit moment zitten er circa 200 leerlingen in het leerlingenvervoer. De kosten daarvoor stijgen jaarlijks. Om in aanmerking te komen voor het leerlingenvervoer zijn in het verleden indicaties afgegeven. Die indicaties zouden nog eens kritisch kunnen worden beoordeeld. Daarnaast kan het fietsgebruik nog extra worden gestimuleerd. Dit bevordert de zelfstandigheid van de kinderen. In het land lopen pilots met een positief effect. Ook zal worden onderzocht in hoeverre meer gebruik van het openbaar vervoer al dan niet met begeleider kan worden gemaakt. Door dergelijke maatregelen kan het (dure) taxivervoer naar verwachting worden terug gedrongen.

Het zou goed zijn om het totale bestand nog kritischer te bezien. Dit zal op termijn onder gelijke omstandigheden tot kostenbeheersing moeten leiden. Dit vergt in eerste instantie een eenmalige investering die naar verwachting voor de langere termijn een structureel (positief) effect heeft. Dit vergt een specifieke deskundigheid die wij niet in huis hebben. Om die reden zal dit onderzoek worden uitbesteed.

Op voorhand is het moeilijk te kwantificeren om welke bedragen het gaat. Vooralsnog wordt een inschatting gemaakt van eenmalige investering van € 25.000 in 2010. Op basis van ervaringscijfers elders zou onder gelijkblijvende omstandigheden dit een kostenbesparing van minimaal 5 tot 10% moeten opleveren. Uitgaande van het gemiddelde van 7,5% zou dat een structureel bedrag zijn van € 45.000. m.i.v. 2012. Niet uitgesloten is, dat reeds in 2011 de effecten merkbaar zullen zijn. Het is echter nog te vroeg om daarop in te spelen. Dit zal worden betrokken bij de Bestuursrapportage 2011.

Programma 6: Welzijn en cultuur.

Ontwikkelingen.

1. Renovatie sportvelden/kunstgrasveld Voetbalvereniging Kesteren

Wat willen we bereiken?

Naast het feit dat de gemeente moet zorgdragen voor een goede kwaliteit van de sportvelden, heeft de gemeente ook een taak om er voor te zorgen dat er voldoende capaciteit aan sportvelden is.

Wat gaan we daar voor doen?

In verband met het gebrek aan voldoende trainingscapaciteit voor de VV Kesteren zal het te renoveren trainingsveld worden omgezet naar een kunstgrasveld, zodat de bespelingscapaciteit aanzienlijk kan worden uitgebreid.

Ontwikkeling O. N. W.

Onontkoombaar.

In 2006 is het beheerplan sportvelden opgesteld. In dat beheerplan is een overzicht opgenomen van toekomstige renovatie van de groene sportvelden. In dat plan is ook de renovatie van het trainingsveld van de VV Kesteren opgenomen voor het jaar 2010.

Uit de capaciteitsberekening die door ISA-sport is gemaakt, is gebleken dat de VV Kesteren een tekort aan trainingsfaciliteiten heeft. In de rapportage zijn verschillende oplossingen aangereikt. Zie daartoe het raadsvoorstel van het college dat in de raad van 11 juni 2009 is behandeld.

Op basis van dat voorstel gaat de voorkeur uit naar de variant om het huidige trainingsveld om te turnen tot een kunstgrasveld. Afgevraagd kan worden of hier sprake is van nieuw beleid of van het op een andere manier in zetten van gelden voor bestaand beleid. Feitelijk is sprake van het laatste.

Door de actualisatie van het beheerplan is het renovatieplan op diverse plaatsen aangepast. Dit heeft ook gevolgen voor de benodigde bedragen in de komende jaren. In het raadsvoorstel is dat ook aangegeven. Dit heeft ook zijn weerslag op de jaarlijkse kapitaallasten. Voor 2010 is het bedrag voor renovaties naar beneden bijgesteld, zodat er voor dat jaar een "voordeel" van € 7.140 ontstaat.

Met de Sportvereniging Kesteren zijn afspraken gemaakt over de bijstelling van de huur en neerwaartse bijstelling van de onderhoudsbijdrage. Per saldo resulteert dat in een structureel "voordeel" van € 12.500. Dit voordeel wordt in de begroting verwerkt bij Sportcomplex De Leede.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
1. Renovatie sportvelden	0	150.650	-7.140	34.800	26.800	23.100
(Bijdrage onderhoud sportvelden)	0	0	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
Totaal		150.650	-19.640	22.300	14.300	10.600

Ombuigingen.

Verlaging subsidieverlening met 2% m.i.v. 2012

Op de Dylta staat voor eind 2009 de evaluatie van het subsidie/welzijnsbeleid. Op basis van die evaluatie zal in 2010 het nieuwe welzijn/sociaal beleid, incl. de daarbij behorende subsidiebeleidsregels worden vormgegeven. Voor zover thans kan worden overzien zal het nieuwe beleid uiterlijk m.i.v. 1 januari 2011 ingaan. Het jaar wordt als overgangsjaar gezien. In het jaar 2012 kan het nieuwe beleid volledig zijn geïmplementeerd.

Om die reden is er niet voor gekozen om op dit moment te kiezen voor bezuinigingen op bepaalde subsidies c.q. werkvormen, maar om een opdracht/taakstelling mee te geven bij de vormgeving van het nieuwe beleid. Op dat moment kan een integrale afweging worden gemaakt. E.e.a. is conform de toegepaste handelswijze in 2004 (taakstelling € 40.000).

(N.B. de opgenomen vaste subsidiebedragen in de beleidsregels zijn de afgelopen jaren niet geïndexeerd, zodat feitelijk de afgelopen jaren al sprake is geweest van een indirecte bezuiniging op de subsidies).

Het bedrag van € 20.000 komt overeen met circa 2% op het totale subsidiebudget. (n.b. iedere 1% meer of minder heeft een structureel effect van circa € 10.000).

Programma 7: Zorg, werk en inkomen.

Ontwikkelingen.

1. Deelname jeugdarts GGD aan het Zorg Advies Team Primair en Voortgezet Onderwijs.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Neder-Betuwe heeft in haar coalitieprogramma 2006-2010 de ambitie vastgelegd om de zorg rond onderwijs binnen de gemeente goed te regelen.

In november 2007 is het Convenant Zorgstructuur Gemeente Neder-Betuwe door de partners ondertekend.

De jeugdarts van de GGD Rivierenland is één van de belangrijkste partners in zowel het ZAT Primair Onderwijs (PO) als het Voortgezet Onderwijs (VO). De aanwezigheid van de jeugdarts is derhalve noodzakelijk.

Wat gaan we daar voor doen?

Met het ZAT worden scholen begeleid bij opvoedkundige en begeleidende taken. Daarnaast zal sprake zijn van vroegtijdige signalering van risicoleerlingen. Een ander belangrijk aspect is het bevorderen van een gezonde sociale emotionele ontwikkeling van kinderen. Zoals reeds is aangegeven is in het convenant afgesproken, dat de jeugdarts van de GGD deel uitmaakt van het ZAT. De jeugdarts wordt als één van de belangrijkste partijen gezien in het ZAT. Kerntaken daarbij zijn inbreng vanuit het JGZ-dossier, taxatie en oplossingsrichtingen vanuit sociaal-medische invalshoek, inzetten van medische status, schakelen naar medische voorzieningen, onderhoud van contacten met huisartsen e.d. Uit informatie (2007) van het ministerie en de GGD is gebleken, dat deelname aan het ZAT wordt gezien als een maatwerkproduct, waarin de basisfinanciering van de GGD niet in voorziet. Voor de financiering van maatwerkdeel is de gemeente verantwoordelijk. Binnen de basisfinanciering is wel ruimte voor deelname aan netwerken. De ruimte is zo beperkt, dat daarbinnen geen mogelijkheden zijn voor het ZAT.

Ontwikkeling is O. N. W.

Onontkoombaar.

Waarom is dit voorstel gekwalificeerd als "Onontkoombaar"?

1. Het opzetten van een onderwijszorgstructuur is opgenomen in het coalitieprogramma. Daaraan is inmiddels invulling gegeven. Er is dus feitelijk sprake van bestaand beleid. Echter de structurele financiering was nog niet geregeld;
2. in 2011 moet op grond van de diverse onderwijswetgeving op elke school in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs een goed werkend ZAT aanwezig zijn;
3. de jeugdarts van de GGD is één van de belangrijkste partijen in het ZAT en de gemeente is daarvoor (financieel) verantwoordelijk.

Als er geen extra middelen beschikbaar worden gesteld, zal de GGD niet meedoen in het ZAT, terwijl het één van de belangrijkste partijen is. Dit gaat ten koste van de kwaliteit van het ZAT.

Gelet op het vorenstaande en kijkend naar het aantal bijeenkomsten van het ZAT PO en VO moet rekening worden gehouden met een bedrag van € 11.500 op jaarbasis.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
1. ZAT jeugdarts GGD	0	0	11.500	11.500	11.500	11.500
Totaal		0	11.500	11.500	11.500	11.500

2. Meldpunt Bijzondere Zorg.

Wat willen we bereiken?

Het Meldpunt Bijzondere Zorg, als onderdeel van de GGD, draagt namens de gemeenten van de regio Rivierenland zorg voor regie en zorgcoördinatie voor de zwakste in de samenleving.

Wat gaan we daar voor doen?

In het Meldpunt Bijzondere Zorg heeft de GGD Rivierenland namens de gemeenten in de regio de regierol voor tal van complexe problemen aangaande zorgwekkende zorgmijders, slachtoffers (en daders) van huiselijk geweld, slachtoffers van loverboys en begeleiding van veelplegers (zorgcomponent). Het meldpunt is voor dit type vraagstukken het sluitstuk van niet geslaagde interventies en moet de start zijn van gecoördineerde effectieve aanpak. De knelpunten leken te kunnen worden opgelost door een hogere structurele bijdrage vanuit de OGGZ middelen (via centrum gemeente Nijmegen). Het aantal aanmeldingen is echter zo fors gestegen (van 95 in 2006, naar 240 in 2007 en 377 in 2008), dat een hogere aanvullende financiering noodzakelijk is. In het bijzonder bestaat er behoefte aan de duidelijker bestuurlijke omgeving en meer beleids capaciteit om de bestuurlijke regie te vertalen naar operationele opdrachten. Er dient continu ingespeeld te worden op nieuwe wetten en doelgroepen.

Het meldpunt wordt gefinancierd uit verschillende bronnen, te weten subsidies en bijdragen van de gemeente Nijmegen, de 8 regiogemeenten, de gemeente Tiel, de woningbouwcorporaties en de provincie Gelderland. De OGGZ bijdrage vanuit centrumgemeente Nijmegen is het grootst. Echter nieuwe taken en beleidsvelden, nieuwe doelgroepen worden toegevoegd zonder evenredige groei van het budget. Vooral voor de autonome volumegroei is geen dekking en wordt een aanvullende subsidie gevraagd aan de regiogemeenten. OGGZ/MO is een regionaal dossier en wettelijke vastgelegd in de Wcpv en sinds enkele jaren de WMO. Consequentie is dat er een fors risico bestaat dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld wanneer incidenten uit de hand lopen en er sprake is van letsel of erger. Daarnaast zal er wanneer er zich incidenten voor doen en het meldpunt niet ingeschakeld kan worden, door de gemeente acties ondernomen moeten worden, wat niet effectief zal zijn aangezien er dan afzonderlijke afspraken met de diverse spelers gemaakt moeten worden. Daarnaast ontbreekt specifieke kennis bij de gemeente.

Op dit moment wordt gewerkt aan een plan van aanpak.

Een eerste vergelijking met andere meldpunten – gegeven de huidige taakstelling, het aantal aanvragen en de omvang van de regio – leert ons dat er een structureel tekort is aan inzet van circa € 0,75 per inwoner (per 1 januari 2009 22.570), naast de al bestaande bijdrage van € 6.927.

Ontwikkeling is O. N. W.

Onontkoombaar.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
2. Meldpunt Bijzondere Zorg	0	0	16.928	16.928	16.928	16.928
Totaal		0	16.928	16.928	16.928	16.928

3. Mantelzorg.

Wat willen we bereiken?

De inwoners van de gemeente Neder-Betuwe informeren over het fenomeen mantelzorg en de ondersteuningsmogelijkheden daarin. Daarnaast inzetten op de ondersteuning van mantelzorgers in de vorm van een steunpunt, informatievoorziening, emotionele steun, een klussendienst en waardering voor de mantelzorgers. Deze verantwoordelijkheid vloeit voort uit de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning).

Wat gaan we daar voor doen?

Voor de raad van 2 juli is de nota Mantelzorg geagendeerd. In die nota staan de acties omschreven die de komende tijd zullen worden opgepakt. Volledigheidshalve gaat het daarbij om het volgende:

Oprichten steunpunt voor mantelzorg en vrijwilligers, opstellen en onderhouden van digitale sociale kaart, vergroten bekendheid mantelzorg, informeren en faciliteren van organisaties en het platform Vrijwillige thuis –en mantelzorg, meer aandacht voor mantelzorg bij het Wmo-loket van de afdeling Gemeentewinkel, cliëntenondersteuning bij de Stichting Welzijn Senioren, informatievoorziening over mantelzorgondersteuning, onderzoeken van mogelijkheden voor lotgenotencontact, waardering voor de mantelzorgers, vacaturebank voor mantelzorgers en vrijwilligers (sociale kaart), onderzoeken van mogelijkheden voor het opzetten van een klussendienst met mensen uit de bijstand en het onderzoeken van mogelijkheden voor vrijstelling van sollicitatieplicht van mantelzorgers.

Een scala van acties, waarbij ook naar mogelijkheden wordt gezocht om dit te combineren met het reguliere vrijwilligerswerk en maatschappelijke stages. Bepaalde werkzaamheden kunnen zo versterken en het realiseren en in stand houden van een steunpunt wordt op deze manier levensvatbaarder.

Ontwikkelingen O, N, W.

Wenselijk.

Op grond van de Wmo heeft de gemeente een verantwoordelijkheid om te voorzien in mantelzorgondersteuning. In de wijze waarop is de gemeente vrij. De raad heeft onder andere bij de vaststelling van het Wmo-beleidsplan aangegeven, dat het opstellen van een nota mantelzorg hoge prioriteit heeft. Naar aanleiding daarvan is besloten deze op de Dylta te zetten. De noodzaak om tot een dergelijk beleid te komen, is ook ingegeven vanuit het feit dat op 1 juli 2009 het Steunpunt Mantelzorg Rivierenland niet meer operationeel voor de regio is. De gemeente is nu aan zet. Met de bestaande middelen in de begroting kan aandacht worden besteed aan de informatievoorziening over mantelzorg en aan de mantelzorgers. Vooral voor het opzetten en in stand houden van het steunpunt, inclusief digitale sociale kaart zijn aanvullende middelen nodig. Op dat moment is sprake van een adequate voorziening.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
3. Mantelzorg	W	0	11.000	11.000	11.000	11.000
Totaal		0	11.000	11.000	11.000	11.000

4. Gezondheidsmonitor.

Wat willen we bereiken?

Om het effect van bepaalde maatregelen op de gezondheid vast te kunnen stellen, is het nodig een nulmeting te houden en vervolgens na inwerkingtreding van de maatregel een effectmeting.

Wat gaan we daar voor doen?

Voor het lokaal gezondheidsbeleid fungeert het gezondheidsprofiel als nulmeting. Voor de nameting zal op vergelijkbare wijze opnieuw een gezondheidsprofiel worden opgesteld. Gegevens hiervoor worden verzameld via de gezondheidsonderzoeken van de GGD, t.w. ouderen, volwassenen, jongeren (E-MOVO) en de 0-12 jarigen. Het is van groot belang dat deze onderzoeken periodiek worden gehouden, zodat trends kunnen worden vastgesteld. Deelname en het opstellen van een regionale rapportage behoren tot het basistakenpakket en worden dus gefinancierd uit de inwonersbijdrage aan de regio Rivierenland. Gemeentelijke verdiepende rapportages, inclusief aanvullende steekproeftrekking, vallen onder het plusdeel, waarvoor aanvullende financiering noodzakelijk is. Wij zijn van mening dat structurele lokale rapportages van groot belang zijn.

Ontwikkeling is O, N, W.

Wenselijk.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
4. Gezondheidszorg	W	0	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal		0	10.000	10.000	10.000	10.000

Ombuigingen.

Aanpassen criteria Wmo

De Wmo is vanaf 1 januari 2007 in werking getreden. Inmiddels is er gewijzigde wet- en regelgeving en jurisprudentie. Daarnaast is het goed om nog eens kritisch naar het financiële kader c.q. compensatie te kijken. Om die reden is binnen de regio afgesproken dat voorstellen tot wijziging van de Wmo-verordening en het daarop gebaseerde uitvoeringsbesluit zullen worden voorbereid. Het is de bedoeling dat de gewijzigde/nieuwe verordening in het eerste helft van 2010 in werking zal treden.

Onderwerpen die in die discussie aan de orde komen zijn onder meer:

- Eigen bijdrages en eigen aandeel invoeren waar mogelijk en naar boven bijstellen;
- Bij woningaanpassingen nadrukkelijker naar het primaat verhuizen kijken
- Hoogte van het bedrag van verhuis- en inrichtingskosten;
- Maximaliseren van aantal zones van de regiotaxi en kilometers bij eigen vervoer;
- Mogelijkheden bezien om scootmobielen op een efficiëntere wijze in te zetten;
- Strengere controle op gebruik Persoonsgebonden budgetten;
- Wijze van inzet kortdurende hulp in de huishouding;
- Hoogte inkomensgrens van CVV;
- Collectief vervoer óf tegemoetkoming;
- Minder indicaties aanvragen door meer zelf te doen (training consultants);
- Van "zorg en verstrekken" naar "civil society en compensatie";
- Onroerende aanpassingen boven € 20.000 verstrekken als renteloze lening in de vorm van krediethypotheek;
- Overige zaken.

Vorenstaande onderdelen moeten vanaf 2011 leiden tot een vermindering van de uitgaven met circa € 100.000. Wij realiseren ons, dat er bij de Wmo sprake is van een open-eindregeling en op voorhand niet bekend is op welke voorzieningen een beroep wordt gedaan.

Het bedrag van € 100.000 komt overeen met circa 5% van het totale Wmo-budget (circa € 2,0 miljoen).

Niet uitgesloten is, dat reeds in 2010 de effecten merkbaar zullen zijn. Het is echter nog te vroeg om daarop in te spelen. Dit zal worden betrokken bij de Bestuursrapportage 2010.

Programma 8: Bouwen en milieu.

Ontwikkelingen.

1. Uren grondexploitaties.

Wat willen we bereiken?

Een scherpere toerekening van uren aan grondexploitaties.

Wat gaan we daar voor doen?

In de bestuursrapportage 2009 I is er € 100.000 minder aan uren aan de grondexploitaties toegerekend. Kijkend naar de realisaties van de afgelopen twee jaar moeten we er van uit gaan dat dit een structureel effect betreft.

Ontwikkeling is O, N, W.

Onontkoombaar.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
1. Uren grondexploitaties	0	0	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal		0	100.000	100.000	100.000	100.000

2. Handhaving BWT, Milieu, RO en APV.

Wat willen we bereiken?

Zorgdragen voor een adequate handhaving.

Wat gaan we daar voor doen?

Naar aanleiding van een audit is vastgesteld dat er op het gebied van handhaving op dit moment actieve handhaving plaatsvindt op:

- toezicht op nieuwbouw
- toezicht op sloop
- controle op milieu inrichtingen

Geen of incidentele handhaving op:

- illegale bouw
- asbest
- grondtransporten
- APV
- RO

Gevolg hiervan is dat de inwoner een beeld heeft waarbij duidelijk is dat handhaving door de gemeente niet of nauwelijks plaatsvindt. De handhaving die wel plaatsvindt heeft hiervan grote hinder omdat er altijd gewezen wordt naar soortgelijke voorvallen waarbij ook niet gehandhaafd is.

Naar aanleiding van de audit is een verbeterplan opgesteld waarmee het college heeft ingestemd. Voor uitvoering hiervan is extra capaciteit (0,7 fte) noodzakelijk. De provincie zal in het najaar, na een nieuwe audit, rapporteren aan de VROM inspectie welke ontwikkelingen te melden zijn.

Hoezeer ons college hecht aan een goede handhaving moeten wij helaas constateren dat, gelet op de financiële positie waarin we thans verkeren, formatie-uitbreiding geen reële optie is. Een en ander betekent dat wij zodanig gaan prioriteren dat de meest belangrijke zaken als veiligheid, illegale bewoning ed. voorrang zullen krijgen. We zullen dit de provincie en de VROM inspectie laten weten.

Ontwikkeling is O, N, W.

Noodzakelijk.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	ONW	Investering	2010	2011	2012	2013
2. Handhaving	N	0	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal		0	40.000	40.000	40.000	40.000

Ombuigingen.

Herziening bestemmingsplannen

Als bezuinigingsvoorstel wordt voorgesteld om het budget "herziening bestemmingsplannen" te verlagen met € 36.000 met ingang van het jaar 2012. De gemeente zet de komende tijd stevig in op het actualiseren van oude bestemmingsplannen. De actualiseringslag vordert gestaag en we gaan er vanuit dat we dit traject eind 2011 kunnen afronden. Vanaf 2012 richten we onze aandacht vooral op het actueel houden van de inmiddels gedigitaliseerde bestemmingsplannen. Het budget kan daardoor structureel verlaagd worden met € 36.000, vanaf 2012. Van het beschikbare budget van €96.000 blijft € 60.000 gehandhaafd.

Afhandeling bezwaar en beroep WOZ

Als bezuinigingsvoorstel wordt voorgesteld om het budget "afhandeling bezwaar en beroep WOZ" te verlagen met € 6.000 met ingang van het jaar 2010. Het gaat hier om het leveren van adviezen op het gebied van ingekomen bezwaren tegen aanslagen WOZ. Dit gebeurt tegenwoordig door een andere adviseur dan voorheen, tegen substantieel lagere tarieven. Hierdoor is het mogelijk deze post structureel te verlagen.

4. Ontwikkelingen in de algemene dekkingsmiddelen.

Deze ontwikkelingen zijn hieronder samengevat weergegeven.

A. Financieringsfunctie.

De eventuele gevolgen voor de financieringsfunctie zijn afhankelijk van de weging van ontwikkelingen en ombuigingen door het MT.

B. Beleggingen en deelnemingen.

Er zijn geen ontwikkelingen ten aanzien van beleggingen en deelnemingen voorzien.

C. Algemene uitkering gemeentefonds.

Actualisering algemene uitkering conform meicirculaire 2009

Op basis van de doorrekening van de zeer recent ontvangen meicirculaire 2009 van het gemeentefonds hebben wij forse financiële effecten moeten meenemen in deze kadernota.

Uitkering Wet Uitkering Wegen

Per 2013 komt ook de Uitkering Wet Uitkering Wegen (WUW) te vervallen. Het betreft hier een uitkering van € 290.000. Bij de saneringsronde 2005 zijn alle investeringen die betrekking hadden op deze uitkering afgeboekt.

Ontwikkelingen in de algemene dekkingsmiddelen							
Omschrijving	ONW	Investering	2009	2010	2011	2012	2013
1. Actualisering algemene uitkering conform meicirculaire 2009	0	0	289.000	484.000	883.000	1.486.000	1.595.000
3. Verlaging ivm Wet uitkering wegen	0	0		0	0	0	290.000
Totaal		0	289.000	484.000	883.000	1.486.000	1.885.000

D. Lokale heffingen.

De verwachte prijsstijging voor 2010 is in de meicirculaire 2009 gesteld is op 2% stijgen. Voor de jaren daarna is geen verwachte stijging meegenomen. Conform bestaand beleid mag de onroerende zaak belasting met 2% stijgen

De eventuele gevolgen voor de lokale heffingen zijn afhankelijk van de weging van ontwikkelingen en ombuigingen. Met de voorgestelde ombuigingen in deze kadernota zijn de 'beleidsarme' ombuigingsmogelijkheden uitgeput. Daarnaast zijn al enkele beleidsrijke ombuigingen opgenomen (vb. aanpassen onderhoudsniveau groenbeheer). Om te komen tot een sluitende meerjarenraming ontkomen we er daarom niet aan om u voor te stellen om de onroerende zaak belasting als volgt te verhogen: 5% in 2010, 5% in 2011, 5% in 2012 en 5% in 2013. Een stijging van de OZB met 1% staat gelijk aan € 35.000 meer opbrengst OZB.

Toename heffing Onroerende Zaak belasting						
		2010	2011	2012	2013	
5%	2010	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000	
5%	2011	0	-175.000	-175.000	-175.000	
5%	2012	0	0	-175.000	-175.000	
5%	2013	0	0	0	-175.000	
Totaal		-175.000	-350.000	-525.000	-700.000	

E. Overige actiepunten.

In de voorbereiding van deze kadernota zijn een aantal ombuigingsideeën besproken, waarvan nader onderzocht moet worden in hoeverre ze daadwerkelijk tot ombuigingen kunnen leiden. Het betreft de volgende actiepunten:

5. Ontwikkelingen in de reserves.

De ontwikkelingen in de reserves hebben geen directe gevolgen voor de jaarlijkse exploitaties van de volgende jaren. Dit is hieronder samengevat weergegeven. Voor de effecten op de vermogenspositie van de gemeente wordt verwezen naar hoofdstuk 2.

Ontwikkelingen in reserves						
Omschrijving	ONW	Investing	2010	2011	2012	2013
1. Effecten van reserves op exploitatie			0	0	0	0
Totaal			0	0	0	0

6. Ontwikkelingen in de paragrafen.

Paragraaf 1: Lokale heffingen.

De verwachte prijsstijging voor 2010 is in de meicirculaire 2009 gesteld is op 2% stijgen. Voor de jaren daarna is geen verwachte stijging meegenomen. Conform bestaand beleid mag de onroerende zaak belasting met 2% stijgen

De eventuele gevolgen voor de lokale heffingen zijn afhankelijk van de weging van ontwikkelingen en ombuigingen. Met de voorgestelde ombuigingen in deze kadernota zijn de 'beleidsarme' ombuigingsmogelijkheden uitgeput. Daarnaast zijn al enkele beleidsrijke ombuigingen opgenomen (vb. aanpassen onderhoudsniveau groenbeheer). Om te komen tot een sluitende meerjarenraming ontkomen we er daarom niet aan om u voor te stellen om de onroerende zaak belasting als volgt te verhogen: 5% in 2010, 5% in 2011, 5% in 2012 en 5% in 2013. Een stijging van de OZB met 1% staat gelijk aan € 35.000 meer opbrengst OZB.

Toename heffing Onroerende Zaak belasting					
		2010	2011	2012	2013
5%	2010	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000
5%	2011	0	-175.000	-175.000	-175.000
5%	2012	0	0	-175.000	-175.000
5%	2013	0	0	0	-175.000
Totaal		-175.000	-350.000	-525.000	-700.000

Paragraaf 2: Risicomanagement en weerstandsvermogen.

De meest recente actualisatie van de jaarrekening 2008 kent enkele aanscherpingen. In deze kadernota dient minimaal rekening te worden gehouden met:

- **Actualisatie Herenland**

Naast de actualisering van de risico's voor Herenland, die zijn opgenomen in de paragraaf risicomanagement van de jaarrekening, moet rekening worden gehouden met een extra risico. Het betreft een mogelijke bedrijfsverplaatsing vanuit het plangebied. Hiervoor is een p.m. risico opgenomen.

- **Winstverwachting Medel**

Conform de grondexploitatie Medel I 2009 van 4 december 2008 is de verwachting dat er in 2013 een winst gemaakt zal worden van € 5,0 miljoen. Deze winstverwachting kan niet worden verwerkt in de weerstandscapaciteit (reserve grondexploitatie), omdat bij de berekening van de weerstandscapaciteit wordt uitgegaan van de stand per 1 januari van een jaar. Omdat de winstneming van Medel I pas plaatsvindt in de loop van het jaar 2013 betekent dit dat ons vermogen pas in 2014 verhoogd kan worden. Daarnaast is bij deze winstverwachting van € 5,0 miljoen geen rekening gehouden met de gevolgen van de kredietcrisis en de nog te nemen besluiten betreffende het wel of niet laten ontwikkelen van Medel Ia en Medel II en de mogelijke risico's voor de winstverwachting van Medel I.

- **Ambulancehulpverlening**

Het bestuur van de GR hulpverlening en Veiligheid Gelderland-Zuid heeft aangegeven dat zij - als gevolg van de afschaffing van het functioneel leeftijdontslag bij de Regionale Ambulancevoorziening - hogere kosten hebben. Dit omdat diverse medewerkers onder een overgangsregeling vallen. Het is nog niet zeker of deze overgangsregeling ook door de rijksoverheid wordt gecompenseerd. Het bestuur is hierover in overleg met betrokken partijen en het kan zijn dat er een beroep op de gemeenten moet worden gedaan. De Nederlandse Zorgautoriteit (Nza) is de publieke ambulancediensten wel gedeeltelijk tegemoet gekomen zodat vanaf 2009 het risico verlaagd kan worden van € 50.000 naar € 30.000 per jaar. Dit laatste is gebaseerd op de bijstelling van het risico van € 2,10 per inwoner naar € 1,32 per inwoner.

- **Garantstelling Casterhoven**

De gemeente staat garant voor geldleningen van derden. Grotendeels betreft het leningen van de woningbouwstichting. Het merendeel is ondergebracht bij de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Onder de leningen die niet bij het WSW zijn ondergebracht en waarvoor de gemeente direct garant staat, behoren de leningen van CV Casterhoven. De garantstelling bedraagt minimaal € 4,5 miljoen en op basis van onze systematiek risicowaardering is hiertoe een risico van € 450.000 opgenomen in de risicoparagraaf.

- **Informatiebeleidsplan**

Het Informatiebeleidsplan en de bijbehorende projectenkalender van alle projecten die een ICT-component hebben, zijn eind 2008-begin 2009 geactualiseerd. De strategische ontwikkelingen in het kader van het informatiebeleid zijn in kaart gebracht. Deze zijn tweeledig. Ten eerste het National Uitvoeringsprogramma (NUP) van het Ministerie BZK, een programma dat door de VNG is omarmd en waar het college mee akkoord is gegaan. Dit programma is gericht op een integrale aanpak voor het verbeteren van de kwaliteit van de e-dienstverlening. Ten tweede de nieuwbouw van het gemeentehuis en het zogenaamde Nieuwe werken (de populaire term hiervoor is 'flexwerken') daarbinnen. Voor het Nieuwe werken is een vergaande digitalisering van processen, diensten en producten noodzakelijk. Een aantal ICT-gerelateerde projecten dient daarom versneld uitgevoerd en uitgebreid te worden.

De kosten voor de projectenkalender 2009-2012 bedroegen € 540.000 over 4 jaar. Deze zijn in de begroting 2009-2012 meegenomen. De kosten voor de actualisering van de projecten (NUP/digitalisering) zouden € 1,4 miljoen extra over 4 jaar bedragen.

Neder-Betuwe heeft bij de VNG een slag om de arm gehouden en aangegeven dat de NUP projecten alleen uitgevoerd kunnen worden als de nieuwbouwplannen dat toelaten. Gezien de nieuwbouwplannen en de financiële positie is er in de Kadernota voor gekozen om ten eerste voorrang te geven aan de projecten die de digitalisering betreffen. Deze projecten zijn overigens vaak ook ondersteunend aan de e-dienstverlening aan de inwoners. De NUP projecten worden dus tot nader orde niet uitgevoerd.

Tevens is het bedrag dat al is opgenomen in de begroting 2009-2012 kaderstellend voor de uitvoering en nadere prioritering binnen de geactualiseerde projectenkalender. Wel is het opnemen van een risico onontkoombaar. Hiertoe wordt er een p.m. post opgenomen.

- **Invoering BAG bij Vastgoed**

De wet BAG wordt per 1 juli a.s. van kracht. Gemeente Ne der-Betuwe probeert op 1 juli a.s. aan te sluiten op de landelijke voorziening en is dan 1 van de eerste 10 gemeenten in Nederland. Er zijn technisch nog een aantal problemen op te lossen voor de definitieve aansluitdatum. Met dank aan tijdelijke personele uitbreiding hebben we deze wettelijke taak tot op heden kunnen voorbereiden. Met het wegvallen van deze tijdelijke uitbreiding voorzien wij een aantal knelpunten in de uitvoering van het BAG traject, waarvoor een p.m. post is opgenomen:

- ✓ Intekenen objecten in kadastrale kaart
- ✓ Invoer straatnaam- huisnummer
- ✓ Bouwproces volgen naast handhaving
- ✓ Meldingen binnen vier dagen doorvoeren aan de Landelijke voorziening
- ✓ Interne afname gegevensbeheer bewaken
- ✓ Applicatiebeheer BAG pakket
- ✓ Applicatiebeheer gegevensmakelaar
- ✓ Uitbreiding kadasterbeheer
- ✓ Verantwoordelijk voor GBKN (was voorheen kadaster)

Paragraaf 3: Onderhoud kapitaalgoederen.

Vrijval afschrijvingslasten

De vrijval aan kapitaallasten is voor de jaren 2010 tot en met 2012 in de meerjarenraming opgenomen. De vrijval voor het jaar 2013 bedraagt € 223.874. Hiervan moet € 56.061 gereserveerd blijven voor vervangingsinvesteringen.

Vrijval van afschrijvingslasten 2013	Totaal Vrijval	Geen Vervanging	Voor Vervanging	Toelichting
Kosten verr. afl. geldleningen	58.288	58.288	0	Vervangingsinvestering niet meer noodzakelijk
Voorzieningen ivm gebruiksvergunning	6.897	6.897	0	Vervangingsinvestering niet meer noodzakelijk
Sportveld De Hoeken E	2.860	2.860	0	Vervangingsinvestering niet meer noodzakelijk
Pompen drukriolering D	1.077	0	1.077	Is onderdeel van het beheerplan Riolering
Vervangen pompen drukriolering K	1.392	0	1.392	Is onderdeel van het beheerplan Riolering
Vervanging pompen drukriolering 1998 E	1.105	0	1.105	Is onderdeel van het beheerplan Riolering
RioleringWely/Waalbandijk D	33.744	0	33.744	Is onderdeel van het beheerplan Riolering
Software begraafplaatsadministratie	6.430	6.430	0	Vervangingsinvestering niet meer noodzakelijk
Fietspad Ochten - Echteld	73.993	73.993	0	Vervangingsinvestering niet meer noodzakelijk
Renovatie sportvelden	18.743	0	18.743	Is onderdeel van het totaalplan renovatie sportvelden
Mercedes Sprinter 69-VDN-7	5.822	5.822	0	Is onderdeel van het beheerplan Materieel Buitendienst
Aanschaf bluskleding 2007	2.650	2.650	0	Is onderdeel van het beheerplan Materieel brandweer
Brand- en hulpmiddelen	5.035	5.035	0	Is onderdeel van het beheerplan Materieel brandweer
Sportmaterialen 1998	221	221	0	Vervangingsinvestering niet meer noodzakelijk
Clïent begeleidingssysteem	5.617	5.617	0	Vervangingsinvestering niet meer noodzakelijk
Totaal	223.874	167.814	56.061	

Uitvoering beheerplannen

De investeringen die gedaan moeten worden in 2013 voor rioleringen, brandweer, buitendienst, begraafplaatsen, wegenbeheer zijn hierna in deze paragraaf worden opgenomen.

Uitvoering beheerplan materieel brandweer

Beheersplan Materieel Brandweer							
Totaal							
Activa			Kapitaallasten				
		Bedrag	2009	2010	2011	2012	2013
Investeringen	2009	106.760	16.096	15.529	14.963	14.398	5.809
Investeringen	2010	126.490	0	18.394	17.759	17.125	16.491
Investeringen	2011	246.480	0	0	39.359	37.934	36.509
Investeringen	2012	158.935	0	0	0	20.867	20.187
Investeringen	2013	374.090	0	0	0	0	43.633
Totaal		1.012.755	16.096	33.923	72.081	90.324	122.629
Al opgenomen in begroting 2009 en meerjarenraming 2010-2012			-16.096	-33.923	-72.081	-90.324	0
Op te nemen kapitaallasten			0	0	0	0	122.629

Uitvoering beheerplan materieel buitendienst

Materiaal Spreidings Plan Buitendienst							
Totaal							
Activa			Kapitaallasten				
		Bedrag	2009	2010	2011	2012	2013
Investeringen	2009	301.675	33.540	31.828	30.117	28.405	26.693
Investeringen	2010	48.000	0	4.800	4.560	4.320	4.080
Investeringen	2011	0	0	0	0	0	0
Investeringen	2012	46.500	0	0	0	4.650	4.418
Investeringen	2013	46.500	0	0	0	0	4.650
Totaal		442.675	33.540	36.628	34.677	37.375	39.841
Al opgenomen in begroting 2009 en meerjarenraming 2010-2012			-33.540	-32.417	-33.770	-31.599	0
Op te nemen kapitaallasten			0	4.211	907	5.776	39.841

Uitvoering beheerplan gladheidbestrijding

Materiaal Investeringsplan Gladheidsbestrijding							
Totaal							
Activa			Kapitaallasten				
		Bedrag	2009	2010	2011	2012	2013
Investerings	2009	58.250	7.153	8.299	8.008	7.716	7.425
Investerings	2010	0	0	0	0	0	0
Investerings	2011	0	0	0	0	0	0
Investerings	2012	30.000	0	0	0	3.000	2.850
Investerings	2013	30.000	0	0	0	0	3.000
Totaal		118.250	7.153	8.299	8.008	10.716	13.275
Al opgenomen in begroting 2009 en meerjarenraming 2010-2012			-7.153	0	0	0	0
Op te nemen kapitaallasten			0	8.299	8.008	10.716	13.275

Uitvoering beheerplan Onderhoud gebouwen

Beheerplan onderhoud openbare gebouwen				
Totaal				
	2010	2011	2012	2013
openbare gebouwen	408.927	223.305	61.894	111.240
kerktorens	311.015	129.038	96.364	38.786
Totaal	719.942	352.343	158.258	150.026
Dekking van de lasten vinden plaats via de voorziening onderhoud openbare				

Paragraaf 4: Financiering.

Er wordt verwezen naar de risico's ten aanzien van de renteontwikkelingen in paragraaf 2.

Paragraaf 5: Verbonden partijen.

Er zijn geen ontwikkelingen ten aanzien van deze paragraaf.

Paragraaf 6: Grondbeleid.

Er wordt verwezen naar ondermeer het beleid ten aanzien van het weerstandsvermogen onder de totaalsamenvatting in hoofdstuk 2 en onder de risico's in paragraaf 2.

Paragraaf 7: Bedrijfsvoering.

Er zijn geen ontwikkelingen ten aanzien van deze paragraaf.

7. Extra bezuinigingsvoorstellen c.q. beleidsombuigingen.

In dit hoofdstuk zijn extra bezuinigingsvoorstellen c.q. beleidsombuigingen opgenomen die door u als gemeenteraad in overweging genomen kunnen worden bij de al in deze kadernota genoemde bezuinigingsvoorstellen c.q. Beleidsombuigingen.

Verdere invoering Wijkmanagement achterwege laten

Wijkmanagement heeft tot doel burgers en overheid beter met elkaar te verbinden en burgers meer te betrekken, invloed en verantwoordelijkheid te geven bij het verbeteren van de kwaliteit van de directe leefomgeving. Met de invoering van dat proces is inmiddels in drie (Dodewaard, IJzendoorn en Ochten) van de zes dorpen een start gemaakt.

In regionaal verband heeft Neder-Betuwe een beroep gedaan op de mogelijkheid om voor het project leefbaarheid een bijdrage te krijgen op grond van de Regionale Sociale Agenda (RSA). Dat heeft voor de periode 2008/medio 2011 een toekenning opgeleverd van € 90.350 mogelijk nog oplopend tot € 130.000.

Van dat bedrag wordt/is circa € 60.000 gebruikt voor extra activiteiten i.h.k.v. leefbaarheid.

Zo hebben wij de ondersteuning ingeroepen van de Vereniging van Kleine Kernen. (VKK). VKK heeft door medefinanciering van de provincie en de Heidemij en inzet van studenten van de universiteit van Nijmegen, een zeer aantrekkelijk aanbod voor ondersteuning uitgebracht. Dit houdt in dat VKK, in samenwerking met ambtelijk wijkmanagement, in tenminste drie dorpen een bijdrage levert bij het vormgeven van burgerparticipatie als beschreven in de beleidsnotitie wijkmanagement.

Het dorp Ochten zal daarbij de eerste kern zijn.

Goed is nog te weten dat de destijds beschikbaar gestelde formatieopzet aanzienlijk lager ligt dan het landelijk gemiddelde in vergelijkbare gemeenten met meerdere kernen. Indien de formatie nog verder naar beneden wordt bijgesteld kan beter de keuze worden gemaakt volledig te stoppen met wijkmanagement.

Het stopzetten van de invoering van wijkmanagement veroorzaakt in de periode 2009-2011 een verlies aan subsidie dat over deze periode maximaal kan oplopen tot € 130.000. Daarnaast kan worden afgevraagd -als een streep door wijkmanagement wordt gezet- in hoeverre de werkzaamheden door VKK en opbouwwerk (via Mozaïek) dienen te worden voortgezet. Opgezette initiatieven krijgen in ieder geval geen vervolg via wijkmanagement. Dit heeft ook tot gevolg dat de formatie voor wijkmanagement (1 fte) komt te vervallen.

In het voorstel wordt er van uit gegaan dat de huidige in gang gezette activiteiten worden voortgezet en dat m.i.v. het jaar 2012 wordt gestopt met de verdere invoering van wijkmanagement. Nieuwe initiatieven worden niet meer ontplooid. Het kan wel zijn dat bepaalde initiatieven (wijktafel, activiteiten e.d.) door de samenleving zelf een vervolg krijgen. Afgewogen kan worden om die dan in beperkte mate te ondersteunen en hiervoor een budget beschikbaar te houden. Vorenstaand voorstel levert een structureel effect op van € 200.000 met ingang van 2012.

Deze ombuiging betreft € 100.000 extra boven op de al in deze kadernota opgenomen beleidsombuiging.

Afzien van inhuur Interventiemedewerkers

Interventiemedewerkers worden op dit moment ingezet op het moment dat er klachten uit de omgeving komen. Zij gaan dan in overleg met de jeugd, inwoners (klagers) en overige betrokkenen om te bezien op welke wijze klachten kunnen worden verminderd/opgelost of tot een aanvaardbaar niveau worden teruggebracht. Ook kijken ze naar mogelijkheden om samen met de jeugd van 16+ activiteiten te ontwikkelen.

Vorenstaande werkzaamheden zullen stoppen op het moment dat hiervoor geen uren meer beschikbaar zijn.

Hierdoor kan er niet adequaat worden gereageerd bij overlast. In financiële zin levert dit een structureel voordeel op van € 15.000.

Verlaging subsidieverlening met 5% m.i.v. 2012

Op de Dylta staat voor eind 2009 de evaluatie van het subsidie/welzijnsbeleid. Op basis van die evaluatie zal in 2010 het nieuwe welzijn/sociaal beleid, incl. de daarbij behorende subsidiebeleidsregels worden vormgegeven.

Voor zover thans kan worden overzien zal het nieuwe beleid uiterlijk m.i.v. 1 januari 2011 ingaan. Het jaar wordt als overgangsjaar gezien. In het jaar 2012 kan het nieuwe beleid volledig zijn geïmplementeerd.

Om die reden is er niet voor gekozen om op dit moment te kiezen voor bezuinigingen op bepaalde subsidies c.q. werkvormen, maar om een opdracht/taakstelling mee te geven bij de vormgeving van het nieuwe beleid. Op dat moment kan een integrale afweging worden gemaakt. E.e.a. is conform de toegepaste handelswijze in 2004 (taakstelling € 40.000).

(N.B. de opgenomen vaste subsidiebedragen in de beleidsregels zijn de afgelopen jaren niet geïndexeerd, zodat feitelijk de afgelopen jaren al sprake is geweest van een indirecte bezuiniging op de subsidies).

Het bedrag van € 50.000 komt overeen met circa 5% op het totale subsidiebudget. (n. iedere 1% meer of minder heeft een structureel effect van circa € 10.000).

Deze ombuiging betreft € 30.000 extra boven op de al in deze kadernota opgenomen beleidsombuiging.

Algemene muzikale vorming

In 2004 is besloten om het muziekonderwijs op een andere manier vorm te geven. Er is besloten dit te doen via de Algemene muzikale vorming (Amv) voor de groepen 4 van het basisonderwijs. Deze Algemene muzikale vorming wordt verzorgd door de muziekschool De Plantage te Tiel.

Er kan voor worden gekozen hiermede met ingang van 2012 te stoppen. De consequentie is echter dat kinderen in groep 4 van alle basisscholen in Neder-Betuwe niet langer in aanraking komen met muziekonderwijs (het enige wat we nog hebben op cultureel gebied voor hen). Daarnaast kunnen ook wachtgeldten een rol gaan spelen, maar daarover is op dit moment nog geen duidelijkheid. Hierover is overleg met De Plantage nodig.

Stopzetten van algemene muzikale vorming levert met ingang van 2012 een structureel bedrag van € 65.000 op met in achtneming van het risico van wachtgeldverplichtingen.

Onkruidbeheer van op een lager niveau uitvoeren

Het college heeft op 7 april jl. besloten om na 2009 het onkruid op openbare verhardingen op B niveau te onderhouden. Door wettelijke beperkingen op inzet chemische bestrijdingsmiddelen is een aanvullend bedrag van €23.000 in deze kadernota opgenomen als een onontkoombare ontwikkeling om het gewenst straatbeeld op B niveau te blijven behouden.

Het omzetten naar een lager onderhoudsniveau zal duurder uitkomen dan het huidige onderhoudsniveau. Dit heeft te maken dat het onkruid hoger wordt waardoor de huidige methode van chemisch onkruidbestrijding niet het gewenst resultaat geeft en er alternatieve (duurdere) methoden moeten worden ingezet. Hierbij is de m2 prijs drie maal hoger.

Het overstappen van een beeld naar frequentiebestek is een optie. Er wordt jaarlijks tweemaal gespoten of tot de maximale inzet van bestrijdingsmiddelen per Ha is bereikt. Dat dit het straatbeeld niet ten goede komt is een logisch gevolg. Het onkruid kan in bepaalde perioden volledig uitgroeien en straatbeeld bepalend worden. Er kan hier een ombuiging van € 15.000 worden gerealiseerd.

8. Conclusie en Besluitvorming.

Besluitvorming.

De raad wordt voorgesteld de volgende punten vast te stellen:

- Kadernota 2010-2013 vaststellen.
- Kadernota 2010-2013 integraal verwerken in de begroting 2010 en de meerjarenraming 2011-2013.

